

4002Y_Az_Əyanii_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 4002Y Mədəniyyətşünaslıq

1 Dini psixologiya nədir?

- əhval-ruhiyyə təriflərinin məcmusudur
- İnsanlarla müəyyən heyvan, bitki növləri, habelə hər hansı predmet arasında fəvqəltəbii qan qohumluğu əlaqələrinə etiqaddan ibarət təlimdir
- Dünyanın yaranması, təbiət hadisələri, ilahi varlıq, bütövlükdə mövcudat haqqında fantastik təsəvvürlərin məcmusudur
- Teoloqlar tərəfindən yaradılan müəyyən ideya və müddəalar sistemidir
- İnsanların bilavəstə həyat şəraitinin inikası olan dini təsəvvürlər, hisslər,

2 Din özündə hansı elementləri birləşdirir : 1.Dini şüur 2.Dini təsəvvür 3.Dini psixologiya 4.Dini ideologiya 5.Dini hiss 6.Dini sitayiş

- 3,4,6
- 2,4,6
- 1,3,4
- 2,5,6
- 1,4,5

3 Qədim yunanlar mədəniyyətin ali məqsədini:

- Alim yetişdirməkdə
- Allahlara hörmət hissi tərbiyə etməkdə
- Yüksək peşəkarlığa malik sənətkar yetişdirməkdə
- Ideal vətəndaş yetişdirməkdə görürdülər
- Ticarəti və sənəti inkişaf etdirməkdə

4 Xristianlığı mütləq və sonsuz din adlandıran mütəfəkkir kim idi?

- Kant
- Marks
- Freyd
- Hegel
- Teylor

5 Azadlıq, mənəviyyat və gözəllik yunanların gündəlik həyatına nüfuz edir fikrindən çıxış edən mütəfəkkir kim olmuşdur?

- Yunq
- Marks
- Kant
- Hegel
- Freyd

6 Animizm termininin elmi mahiyyət kəsb etməsi ingilis etnoloqu E.B.Teylorun hansı fundamental əsərindən başlayır?

- "İbtidai dövr"
- "Tuskulan disputları"
- "Mədəniyyət və cəmiyyət"
- "İbtidai mədəniyyət"
- "Totem və tabu"

7 Dinin ən qədim forması nə hesab edilir?

- Təkallahlılıq
- Zərdüştlük
- Totemizm
- Magiya
- Göy cisimlərinə sitayiş

8 Fetişizm nəyin bir növüdür?

- Sivilizasiyanı
- Buddizmin
- Totemizmin
- Magiyanın
- Sitayişin

9 Din mədəniyyətin əsas məqsədini

- Gözəlliyi qiymətləndirmək bacarığı tərbiyə etməkdə görür
- Elmlə insan yetişdirməkdə
- Kamil insan tərbiyə etməkdə
- Ruhun xilasına inam və etiqad hissi tərbiyə etməkdə
- Maddi və mənəvi tələbatlar arasında harmoniya yaratmaqda

10 Dini təşkil edən əsas elementlər hansılardır

- Dini hafizə, dini əhval-ruhiyyə, dini qavrayış
- Dini etika, dini estetika, dini hüquq
- Dini idrak, dini fəaliyyət, dini təqlidmə
- Dini şüur, dini pərəstiş, dini təşkilatlar?
- Dini rəssionallıq, dini empirizm, dini relyativizm

11 Mədəniyyətin tənqidi cərəyanının banisi kim olmuşdur

- KMarks
- Tolstoy
- OŞpenqler
- FNitsşe
- JJRusso

12 Sinkretizm – mədəniyyətin zəif inkişafı səbəbindən bölünməməsi, diffrensasiyaya uğramaması mədəniyyətin hansı tarixi tipinə aiddir?

- intibah mədəniyyəti.
- şərq mədəniyyəti;
- antik mədəniyyət;
- ibtidai mədəniyyət;
- orta əsr mədəniyyəti;

13 İbtidai mədəniyyətə xas olmayan cəhəti seçin:

- ibtidai mədəniyyətə yazı xas deyil;
- ibtidai mədəniyyətin sonunda mifoloji dünyagörüşü formalaşır;
- ibtidai mədəniyyətə irrasionalizm və mistika, asketizm, providensializm (tarixi hadisələrin ilahi qüvvənin iradəsi ilə meydana gəlməsi) xas idi;
- ibtidai insanın həyatı əmək fəaliyyəti qədər zəruri olan çoxsaylı ayinlərin yerinə yetirilməsindən ibarət idi;
- ibtidai mədəniyyət magik idi.

14 İnsanın xarici aləmdən təcrid olunması və öz daxili mənəvi aləminə nəzər salması, insanın təbiətin ümumi həyat qüvvəsinə sözsüz tabe olması mədəniyyətin hansı tarixi tipinə xasdır?

- intibah mədəniyyəti.
- şərq mədəniyyəti;
- ibtidai mədəniyyət;
- antik mədəniyyət;
- orta əsr mədəniyyəti;

15 Biz ona görə Tanrıya inanırıq ki, bunu bizim əxlaqımız tələb edir – fikrinin müəllifi kimdir?

- Teylor
- Freyd
- Hegel
- Kant
- Marks

16 Tanrıya inam insanların xeyrinədir Allah ona görə mövcuddur biz ona inanırıq tezisi hansı təlimə aiddir?

- freydizm
- personalizm
- neotomizm
- pragmatizm
- ekzistensializm

17 İntibah mədəniyyətinə xas olmayan cəhəti göstərin:

- rəssamlıqda mənəvi-cismani vəhdətə can atma.
- antik mədəniyyətin bərpa edilməsi;
- böyük kitabxanaların yaradılması;
- milli mədəniyyətlərin yüksəlişinin bəşəri mədəniyyət üçün əsasə çevrilməsi;
- humanizm ideyalarının yaranması;

18 Barokko, rokoko, romantizm, impressionizm, modernlik mədəniyyətin hansı tarixi tipinə xasdır?

- XX əsr mədəniyyəti.
- antik mədəniyyəti;
- ibtidai mədəniyyət;
- yeni dövr mədəniyyəti;
- intibah mədəniyyəti;

19 Yeni dövr mədəniyyətinə xas olan cəhət hansıdır?

- insanın əmək fəaliyyəti qədər zəruri olan çoxsaylı ayınlərin yerinə yetirməsi.
- humanizm ideyalarının yaranması;
- mifin ədəbiyyat, fəlsəfinin inkişaf mənbəyinə çevrilməsi və mədəniyyətin əsas inkişaf sahələrinə çevrilməsi;
- milli mədəniyyətlərin yüksəlişinin bəşəri mədəniyyət üçün əsasə çevrilməsi;
- insanın xarici aləmdən təcrid olunması və öz daxili mənəvi aləminə nəzər salması;

20 İncəsənətdə modernizm və postmodernizm, kütləvi mədəniyyətin hakim olduğu mədəniyyət tipi hansıdır?

- Yeni dövr mədəniyyəti;
- İntibah mədəniyyəti;
- Şərq mədəniyyəti;
- XX-XXI əsr mədəniyyəti
- Antik mədəniyyət;

21 Aşağıda göstərilənlərdən biri XX-XXI əsr mədəniyyətinə xas olan cəhət deyil:

- kütləvi mədəniyyətin yaranması.
- fərdiyyətçilik, dinamiklik, həyat şəraitinin sürətlə dəyişməsi;
- sahibkarlıq ruhunun yaranması;

- humanizm ideyalarının yaranması;
- kompüterləşmə və yeni cəmiyyət tipinə - "informasiya" cəmiyyətinə keçidin baş verməsi;

22 XX-XXI əsr mədəniyyətinə xas olan cəhət hansıdır?

- kilsənin ictimai həyatın bütün sahələrinə təsiri.
- insanların bərabərliyi haqqında təsəvvürlərin formalaşması, reformasiya, xristianlıqda protestantizmin yaranması;
- incəsənətdə barokko, rokoko, romantizm kimi bədii üslubun yaradılması;
- incəsənətdə modernizm və postmodernizmin formalaşması;
- şəhərlərin salınması, elm və mədəniyyətin çiçəklənməsi;

23 Aşağıdakı fikirlərdən hansı Z.Freydə aiddir:

- mif – təbiət hadisələrini canlandırır.
- mif – dünyanın yaranması, bütövlükdə mövcudat haqqında fantastik təsəvvürlərin ibtidai səviyyəsindən ibarət dünyagörüşü formasıdır;
- mif – mənəvi mədəniyyətin və sosial həyatın ilkin elementlərinin vəhdətidir;
- mif – bəşəriyyətin şüuraltı xatirəsi və yaddaşdır;
- mif – insanların bilavasitə dindən əvvəlki inanc və görüşləridir;

24 Aşağıda göstərilənlərdən hansının son məqsədi insanı onu əhatə edən dünya ilə vəhdətə gətirmək, insan və təbiətin, təbiət və cəmiyyətin harmoniyasına nail olmaqdır.

- incəsənət.
- fəlsəfə;
- din;
- mifologiya;
- elm;

25 Aşağıdakılardan hansı magiyaya aid edilə bilməz?

- magiyada – insanlar öz güclərinə şübhə edirlər və ovsunun köməyinə müraciət edirlər.
- magiya – təbiətə dəyişdirici müdaxilənin ilk mərhələsidir;
- magiya – ruhlara etiqadla bağlı təlimdir;
- magiya – insanlarla müəyyən heyvan, bitki növləri, habelə hər hansı predmet arasında fəvqəltəbii qan qohumluğu əlaqələrinə etiqaddan ibarət təlimdir;
- magiya – xüsusi şəxslərə, harizmatik gücə malik insanlara verilən istedadıdır;

26 Mifin ədəbiyyat, fəlsəfənin inkişaf mənbəyinə çevrilməsi və mədəniyyətin əsas inkişaf sahələrinə çevrilməsi mədəniyyətin hansı tarixi tipinə xasdır?

- ibtidai mədəniyyət;
- intibah mədəniyyəti.
- orta əsr mədəniyyəti;
- şərq mədəniyyəti;
- antik mədəniyyət;

27 Müsəlman Şərqində İntibah mədəniyyəti hansı dövrləri əhatə edir?

- VII – XI.
- XI – XII;
- IX – XI;
- IX – XII;
- X – XIII;

28 Aşağıda göstərilənlərdən biri totemizmə aid deyil:

- totemizmdə etiqad edilən heyvanı incitmək olmazdı;
- totemizm – insan kollektivinin təbiət və kainatla vəhdətinə, universal əlaqələrinə inamı ilə bağlıdır;

- totemizm – insanlarla müəyyən heyvan, bitki növləri, habelə hər hansı predmet arasında fəvqəltəbii qan qohumluğu əlaqələrinə etiqaddan ibarətdir;
- totemizmdə hesab edilir ki, insan yatdıqda, bihuş olduqda, öldükdə ruh onu tərk edir
- totemizm – qan qohumluğunun mövcud olduğu və qəbilə və ya nəslin fəvqəltəbii himayədarı kimi çıxış edən bitki və heyvanlara sitayişə əks etdirən ibtidai inam formasıdır;

29 Əcdad kultu harada tətbiq olunur:

- Azərbaycanda.
- Yunanıstanda;
- Misirdə;
- Çində;
- İranda;

30 Brəhmənizmə aid olmayanı göstərin:

- Brahma Vəhiddir, eyni zamanda o, özünə əvvəlcədən müxtəlifliyi daxil edir;
- Brahmadan varlıq və qeyri-varlıq yaranır;
- İnsanın ali vəziyyəti “Mən” və Brahmanın eyniliyinin dərk edilməsi ilə əlaqələndirilir;
- Brahma bu dünyanı məhv edən dağıdıcı - Tanrı kimi çıxış edir
- Brahma insanın qovuşmağa can atdığı Mütləq varlıqdır;

31 Avropalılar burada, Hindistanda xristian dininin ali prinsipini aşkar edərkən nə qədər heyrətləndilər – fikrinin müəllifi kimdir?

- Rəsulzadə.
- Herder;
- Kant;
- Hegel;
- Nizami;

32 Hansı dində insanın əsas məqsədi nirvanaya nail olmaqdır?

- çaynizm.
- hinduizm;
- brəhmənizm;
- buddizm;
- krişnaizm;

33 Mokşa – qurtulma, qəlbin yekun olaraq xilas anlayışının şəkildəyişməsi necə adlanır:

- acıva.
- yoqa;
- atman;
- nirvana;
- azadlıq;

34 Buddizm təlimində insan nə zaman bütün ağırlıqlardan azad olur və bundan sonra heç bir məhvedici qüvvələrin təsirinə məruz qalmır?

- intihar etdikdə.
- nirvanaya çatdıqda;
- insanın ruhu yeni bədəndə təcəssüm olduqda;
- yoqa ilə məşğul olduqda;
- Vişnu və Şivaya qurbanlar verdikdə;

35 Hegel hansı dini xeyirxahlıq və işıq dini kimi qiymətləndirir?

- Konfusiçilik.
- Xristianlıq;

- Buddizm;
 Zərdüşlük;
 Hinduizm;

36 Zərdüşť dünyası tarixini üç eraya böldü. Onları ardıcılıqla düzün: 1.Xaos. 2.Harmoniya. 3.Qaranlıq. 4.Yaradılış. 5.İşıq.

- 1,2,5.
 4,3,5;
 3,1,4;
 1,4,5;
 5,2,1

37 Kanta aid olan fikri göstərin:

- “Mif bəşəriyyətin şüuraltı xatirəsidir”.
 “Xristianlıq “mütləq” və “sonsuz” dindir”;
 “Tanrıya inam insanların xeyrinədir. Allah ona görə mövcuddur biz ona inanırıq”;
 “Biz ona görə Tanrıya inanırıq ki, bunu bizim əxlaqımız tələb edir”;
 “Azadlıq, mənəviyyət və gözəllik yunanların gündəlik həyatına nüfuz edir”;

38 Misir rəssamı öz yaradıcılığına dinə qarşı nə isə əks bir şey daxil edə bilməzdi, mahiyyət etibarilə, o, hətta bunun haqqında heç düşünmürdü də. Misirdə din və incəsənət vəhdət halında idilər – fikrinin müəllifi kimdir?

- Axundzadə
 Hegel;
 Aristotel;
 Platon;
 Kant;

39 Vinculum Substantiale yanaşmasına aid olanları seçin: 1. Mədəniyyət elementləri funksional əlaqəyə malikdirlər. 2. Mədəniyyət fenomenlərinin spesifikliyindən çıxış edir. 3. Bu yanaşma dini mahiyyətə malik olub, vəhdəti –vücut ideyasından çıxış edir. 4. Bu yanaşmaya görə, insan, tarix, o cümlədən, mədəniyyət vahid ilahi başlanğıcın məhsulu kimi vəhdət təşkil edirlər. 5. Bu yanaşma mədəniyyət fenomenlərinin subordinasiyasına əsasən iyerarxik strukturunu müəyyənləşdirməyə imkan verir.

- 2,5,6.
 1,2,3;
 2,4,5;
 1,3,6;
 4,5,6;

40 Siyasi, iqtisadi, hüquqi, dini, elmi, texniki, bədii olanlar mədəniyyətin hansı təsnifatına aid edilə bilər?

- maddi mədəniyyətə görə.
 mədəniyyətin daşıyıcısına görə;
 mədəniyyətin səviyyəsinə görə;
 mədəniyyətin sosial struktura görə;
 mədəniyyətin simvol və işarələrinə görə;

41 Kütləvi və elitar mədəniyyət hansı təsnifata uyğundur?

- maddi mədəniyyətə görə.
 mədəniyyətin daşıyıcısına görə;
 mədəniyyətin sosial struktura görə;
 mədəniyyətin səviyyəsinə görə;
 mədəniyyətin simvol və işarələrinə görə;

42 Aşağıda göstərilənlərdən biri mədəniyyətin mühitə uyğunlaşma funksiyasına aid edilə bilməz:

- Mədəniyyətin inkişafı təbiətin insanlara hazır şəkildə vermədiyi müdafiəni yaratdı.
- insan yaşamaq üçün ətrafında süni mədəni mühit yaradır;
- bu funksiya iki mühüm şəraiti – təbii (təbiət) və sosial şəraitə uyğunlaşmanı nəzərdə tutur;
- bu funksiya təbiət və cəmiyyətin inkişaf qanunlarının açılmasına istiqamətlənir;
- insanın yaratdığı bütün maddi mədəniyyət, ictimai təşkilatlar, iqtisadi, sosial və siyasi münasibətlər sistemi mühitə uyğunlaşma rolunu həyata keçirir;

43 Aşağıdakılardan biri mədəniyyətin qnoseoloji funksiyaya aid edilə bilməz:

- bu funksiya ictimai təcrübənin qorunub saxlanılmasına cavabdehdir;
- bu funksiya insanların öz praktiki fəaliyyətində aydınlaşan bilik və bacarıqlarının səviyyəsini aşkarlayır;
- bu funksiya vasitəsilə insanlar elm, incəsənət, fəlsəfə, təlim, tərbiyə və b. sahələrdə öz mənafeələrini dərk edir;
- bu funksiya bəşəriyyətin mənəvi sərvətlərini ötürür və geniş yayır.
- bu funksiya cəmiyyətdə baş verən proseslərin dərk olunmasını, onların həm elmi, həm də bədii-estetik mövqedən anlaşılmasını tələb edir;

44 Aşağıdakılardan biri mədəniyyətin informativ funksiyasına aid edilə bilməz:

- bu funksiya yalnız mənəvi mədəniyyəti deyil, həm də maddi mədəniyyəti də sonrakılara ötürür.
- bu funksiyanı bəşəriyyətin «qeyri-genetik yaddaş»ı adlandırırlar;
- bu funksiya bəşəriyyətin mənəvi sərvətlərini ötürür və geniş yayır;
- bu funksiya vasitəsilə insanlar elm, incəsənət, fəlsəfə, təlim, tərbiyə və b. sahələrdə öz mənafeələrini dərk edir;
- bu funksiya mədəniyyəti hər hansı bir ölkədən digərinə, bir xalqdan başqasına çatdırır;

45 Mədəni olmaq üçün insan dünya mədəniyyətinin bütün mərhələlərindən keçməlidir – fikri kimə məxsusdur?

- Hədi.
- Rəsulzadə;
- Kant;
- Höte;
- Hegel;

46 Milli mədəniyyətə yiyələnmə vasitəsi aşağıdakılardan hansı hesab edilə bilər?

- hakimiyyət.
- folklor;
- adət;
- ədəbi dil;
- tarix;

47 İncəsənətin dili aşağıdakılardan hansıdır: 1.Riyazi rəmzlər. 2.Rəqs. 3.Kimyəvi formullar. 4.Kino. 5.Musiqi. 6.Şifahi nitq.

- 2,4,5;
- 2,5,6;
- 4,5,6;
- 1,2,3;
- 1,4,5.

48 Aşağıdakılardan biri mədəniyyətin tənzimləyici (normativ) funksiyaya aid edilə bilməz:

- bu funksiya əxlaqın müxtəlif sahələri nəticəsində həyata keçirilir;
- bu funksiyada insan və ya insan qruplarının davranışı cəmiyyətin onların üzərinə qoyduğu norma və prinsiplərə uyğunlaşdırılır;
- bu funksiya cəmiyyətin bütün insanlara tələb və normalar sistemi ilə yanaşılmasını bildirir;
- bu funksiyanı bəşəriyyətin «qeyri-genetik yaddaş»ı adlandırırlar
- bu funksiya əxlaq və hüquq kimi normativ sistemlərlə möhkəmləndirilir;

49 Aşağıdakılardan hansı mədəniyyətin tənzimləyici funksiyasını ifadə edir:

- əmək və ünsiyyət.
- musiqi və rəqs;
- elm və fəlsəfə;
- din və hüquq;
- dövlət və hakimiyyət;

50 Mərasim və ənənələr isə daha çox hansı məzmun kəsb edir?

- elmi.
- hüquqi;
- ictimai;
- dini
- estetik;

51 Müxtəlif xalqlarda xeyir , şəxslərinin özünün müxtəlif dəyərlərində təzahür etdirməsi mədəniyyətin hansı funksiyasında ifadə olunur?

- Humanist.
- İnformativ;
- Qnoseoloji;
- Aksioloji;
- Tənzimləyici (normativ) ;

52 İctimai vəziyyət, əmək, peşə, şəxsi azadlıq, ailə, cinslərin bərabərliyi aşağıda göstərilən hansı dəyərlərə uyğundur?

- estetik dəyərlər.
- siyasi dəyərlər;
- vital dəyərlər;
- sosial dəyərlər;
- əxlaqi dəyərlər;

53 Elitar mədəniyyətə aid olanı göstərin:

- bu mədəniyyət auditoriyanın təhsil səviyyəsi və hazırlıq dərəcəsindən asılı olmayaraq fəaliyyət göstərən universal (psixofizioloji) qavrayış mexanizmlərinə söykənir.
- bu, gündəlik həyat mədəniyyətidir;
- bu mədəniyyət böyük həcmdə istehsal olunan «ümumdünya istehlak elementlərinin» məcmusu kimi şərh edilir;
- bu mədəniyyət cəmiyyət üzvlərinin ali mənəvi fəaliyyətinin nəticələrini ehtiva edir;
- bu mədəniyyətin məzmununu müasir sənaye istehsalının - kino, televiziya, kitab, qəzet, jurnal, idman, turizm və s. məhsulları təşkil edir;

54 Göstərilənlərdən hansı kütlə mədəniyyəti nə aid deyil?

- bu mədəniyyət auditoriyanın təhsil səviyyəsi və hazırlıq dərəcəsindən asılı olmayaraq fəaliyyət göstərən universal (psixofizioloji) qavrayış mexanizmlərinə söykənir.
- bu, gündəlik həyat mədəniyyətidir;
- bu mədəniyyət böyük həcmdə istehsal olunan «ümumdünya istehlak elementlərinin» məcmusu kimi şərh edilir;
- bu mədəniyyət cəmiyyət üzvlərinin ali mənəvi fəaliyyətinin nəticələrini ehtiva edir;
- bu mədəniyyətin məzmununu müasir sənaye istehsalının - kino, televiziya, kitab, qəzet, jurnal, idman, turizm və s. məhsulları təşkil edir;

55 Vətəndaşların şüuru ilə manipulyasiya edən, onu hakim elitanın maraqlarına uyğunlaşdıran, kütləvi siyasi hərəkətləri formalaşdıran mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- fiziki imic sənayesi.
- kütləvi ümumtəhsil məktəbi;
- kütləvi informasiya vasitələri;

- milli (dövlət) ideologiya və təbliğat sistemi;
- kütləvi sosial mifologiya;

56 Müvafiq elmi hazırlığı tələb edən mürəkkəb hadisələri adi - gündəlik şüur qatına ötürən , kütlə adamına özünün elm, siyasət, dövlət həyatına aid olmasını hiss etməyə imkan verən mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- fiziki imic sənayesi.
- kütləvi ümumtəhsil məktəbi;
- kütləvi informasiya vasitələri;
- kütləvi sosial mifologiya;
- milli (dövlət) ideologiya və təbliğat sistemi;

57 Həyat tərzini və üslubunu formalaşdıran reklam, moda sənayesində təzahür olunan mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- fiziki imic sənayesi;
- əyləncə sənayesi;
- «uşaqlıq submədəniyyəti» sənayesi;
- standart maraq və tələbatlar
- kütləvi sosial mifologiya;

58 Geniş əhali təbəqələrinə cari informasiyanı çatdıran, ictimai rəyi formalaşdıran, insanların şüuru ilə manipulyasiya edən kütləvi mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- əyləncə sənayesi.
- milli (dövlət) ideologiya və təbliğat sistemi;
- kütləvi ümumtəhsil məktəbi;
- kütləvi informasiya vasitələri;
- kütləvi sosial mifologiya;

59 Uşaqları elmi biliklərə qovuşduran, dünyanın bu və ya digər cəmiyyətin dəyərlərinə söykənən mənzərəsini formalaşdıran kütləvi mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- kütləvi informasiya vasitələri.
- kütləvi sosial mifologiya;
- «uşaqlıq submədəniyyəti» sənayesi;
- kütləvi ümumtəhsil məktəbi;
- əyləncə sənayesi;

60 Kütləvi fiziki mədəniyyət, idman turizmi, kosmetik firma və xidmətlər, aerobika, kulturizm və s ifadə olunan kütləvi mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- «uşaqlıq submədəniyyəti» sənayesi;
- kütləvi sosial mifologiya;
- standart maraq və tələbatlar
- əyləncə sənayesi;
- fiziki imic sənayesi;

61 Uşaqlar üçün mal və oyuncaqların istehsalı, uşaq klubları və s. kütləvi mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- standart maraq və tələbatlar.
- kütləvi sosial mifologiya;
- əyləncə sənayesi;
- «uşaqlıq submədəniyyəti» sənayesi;
- fiziki imic sənayesi;

62 Qərbi mədəniyyətində 1960-cı ildə meydana çıxmış kontrmədəniyyət terminini elmi dövriyyəyə kim daxil

etmişdir?

- O.Şpengler.
- Toynbi;
- E.Fromm;
- T.Rozzak;
- N.Berdyayev

63 Bütöv lokal mədəniyyətlərin (etnik, milli, sosial) bir-birindən bu və ya digər cəhətlərinin özünəməxsusluğu, spesifikliyi ilə fərqlənən iri tərkib hissələri necə adlanır:

- artefakt.
- mədəniyyətin strukturu;
- mədəniyyət sistemi;
- submədəniyyət;
- mədəniyyət elementi;

64 Milli (etnik) və bəşəri mədəniyyət hansı təsnifata uyğun gəlir?

- maddi mədəniyyətə görə.
- mədəniyyətin səviyyəsinə görə;
- mədəniyyətin sosial struktura görə;
- mədəniyyətin daşıyıcısına görə;
- mədəniyyətin simvol və işarələrinə görə;

65 İnsanın yaradıcı əməyinin məhsulu olan maddi və mənəvi sənət abidələri necə adlanır?

- mədəniyyət elementi;
- mədəniyyətin strukturu;
- kontrmədəniyyət;
- artefakt
- submədəniyyət;

66 Mənəvi mədəniyyət formasında çıxış edən incəsənətə aid olmayan fikri göstərin:

- bədii obraz gerçəkliyə yaradıcı münasibət formasında, düşüncə üsulu, real həyatın tamamlayıcısı kimi təzahür edir.
- incəsənət – konkret bədii yaradıcı fəaliyyətin nəticəsidir;
- incəsənət – gerçəkliyi konkret bədii obrazlar formasında mənimsəyir və ifadə edir;
- incəsənət – insanın mənəviyyatının, yaradıcı fəaliyyətinin nəticələrinin əşya formasına çevrilməsidir;
- bədii obraz incəsənətin məğzidir;

67 Fəlsəfə mədəniyyətin nəzəri ruhudur – fikrinin müəllifi kimdir?

- Toynbi.
- M.F.Axundzadə;
- M.Ə.Rəsulzadə;
- Hegel;
- M.Hadi;

68 Predmetli xarakterə malik olub, əksər hallarda müəyyən təsvirlər vasitəsi ilə ifadə olunan (məsələn, gerb, orden, bayraq) işarə sistemini göstərin:

- qeyri-verbal işarələr.
- funksional işarələr;
- təbii işarələr;
- konvensional işarələr;
- verbal işarələr;

69 Səsli, təbii danışq dili hansı işarələr sistemində daxildir?

- qeyri-verbal işarələr.
- konvensional işarələr;
- təbii işarələr;
- verbal işarələr;
- funksional işarələr;

70 73. Sosial-psixoloji zəmində işarələr kommunikativ funksiya yerinə yetirərkən üç aspektdə yönlənilir. Bunlar hansılardır: 1. Koqnetiv. 2. Sintaksis. 3. Dialektik. 4. Semantik. 5. Praqmatik. 6. Didaktik.

- 2,5,6.
- 4,5,6;
- 1,2,3;
- 2,4,5;
- 1,3,5;

71 İşarələrin özləri arasında münasibət necə adlanır?

- praqmatik.
- semantik;
- fonetika;
- sintaksis;
- didaktika;

72 İşarə və obyektlər arasında münasibət necə adlanır?

- praqmatik.
- fonetika;
- sintaksis;
- semantik;
- didaktika;

73 Biri semiotik paradigmanın nümayəndələrindən deyil:

- de Sossür;
- Herder;
- A. Hardiner.
- Ç. Morris;
- Ç. Pirs;

74 Cəmiyyətin mənəvi həyatının strukturunu təşkil edən əsas ünsürlər:

- İctimai rəy, ictimai sorğu
- Mənəvi tələbat, mənəvi dəyərlər, mənəvi tələbatın ödənilməsi
- İnsan beyini, şüur
- Təxəyyül, hafizə
- Intuisiya, fərziyyə

75 Struktur baxımından mənəvi istehsalın hansı əsas növləri fərqləndirilir

- Hüquqi, texniki, psixoloji
- Ekoloji, fizioloji
- Sosial, siyasi
- Elmi, estetik, dini
- Rasional, irrasional, empirik

76 Din özündə aşağıdakı elementləri ehtiva edir

- Bunlardan heç biri
- Dini hisslər və ya emosional element

- Dini təsəvvürlər və ya mifoloji element
- Bunların hamısı
- Dini fəaliyyət və ya sitayiş, ayin və mərasimlər

77 Kütləvi bədii mədəniyyət, psixi gərginliyin azalmasına səbəb olan əyləncəli tamaşalarda (detektiv və bulvar ədəbiyyatı, analoji kino janrları, pop-musiqi, sirk, turizm və s.) təzahür edən kütləvi mədəniyyət aşağıdakılardan hansına uyğun gəlir?

- standart maraq və tələbatlar.
- kütləvi sosial mifologiya;
- «uşaqlıq sübmədəniyyəti» sənayesi;
- əyləncə sənayesi;
- fiziki imic sənayesi;

78 Əxlaqi şüurun sturukturunu təşkil edən amillər

- Bunlardan heç biri
- əxlaqi ideal
- normalar sistemi
- Bunların hamısı
- əxlaqi prinsiplər

79 Əxlaqın əsas kateqoriyaları

- Bunlardan heç biri
- Borc
- xeyir və şər
- Bunların hamısı
- ləyaqət

80 Incəsənətin əsas funksiyası hansıdır

- Memorial
- Tərbiyəvi
- Estetik
- idrakı
- Aksioloji

81 Incəsənətin əsas məqsədi nədir

- Mənəvi fəaliyyət sahələrini əlaqələndirmək
- İctimai problemləri həll etmək
- Maddi və mənəvi inkişaf
- Estetik zövqalma
- Rasional idraki intensivləşdirmək

82 Estetikliyin yaranmasının obyektiv əsası nədə təzahür edir

- Qanunçuluq, elmlilik, pragmatiklik
- Rasionallıq, praktiklik,
- Sabitlik, varislik, ardıcılıq
- Ölçü, harmoniya, simmetriya, tamlıq
- Məhsuldarlıq, maddilik, mənəvilik

83 Elm nəyə deyilir

- nəzəriyyəyə
- adi adamların başa düşmədikləri şeylərə
- qəliz mülahizələr məcmusuna

- izahedən həqiqətlər və onların sübut edilməsi sistemində
- alimlərin imtiyazlarına

84 Stiyentizm nədir

- elmi rasionallığın tipi
- dünyagörüş forması
- orta əsr fəlsəfəsində cərəyan
- elmin mədəniyyətin ali mərhələsi kimi qiymətləndirilməsi
- elmin subyekt və obyektə bölgüsü

85 Sosial təsisat kimi elmə nə daxildir

- elmi məktəblər, elmi cərəyanlar, elmi konsepsiyalar
- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri
- universitetlər, institutlar, akademiya
- elm sferasında davranışı təyin edən idarə və sosial normaların məcmusu
- fundamental elmlər, tətbiqi elmlər, ixtisaslaşdırılmış nəzəriyyələr

86 Anomiya nədir?

- etikliyin və estetikliyin nisbətində pozulmasıdır
- əxlaqi dəyərlərin pozulmasına deyilir
- Cəmiyyətin mədəni vəhdətinin pozulmasına deyilir
- bunların hamısı
- mənəvi cəhətlərin tənəzzülüdür

87 Ənənə nəyə deyilir?

- mədəni və milli normaların qorunmasına ənənə deyilir
- vərdişlər sistemində
- adətlərin məcmusuna
- sosial və mədəni təcrübənin nəsildən nəslə ötürülərək qorunmasına
- milli xarakterə

88 Maddi mədəniyyətin mövcudluq formasını təşkil edir

- ideya
- elm
- bədii zövq
- predmet
- din

89 Maddi mədəniyyətin əsasını nə təşkil edir

- fəlsəfə
- incəsənət
- əxlaq
- predmet və sosial təsisatlar
- idman

90 Maddi mədəniyyət mənəvi mədəniyyətdən fərqlənir:

- tarixi dövrdən asılılığına görə
- ideologiyaya münasibətinə görə
- insan tələbatları ilə əlaqəsi olduğuna görə
- ictimai varlığa münasibətinə görə
- obyektivləşmə üsuluna görə

91 Maddi mədəniyyət-

- Bunlardan heç biri
- mənəvi və maddi tələbatların balanslaşdırmasıdır
- maddi tələbatların ödənilməsi üsullarının humanistləşməsidir
- maddiləşmiş insan tələbatlarının məcmusudur
- texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin ehtiva edir

92 Maddi mədəniyyətin əsas sahələrini göstərin :

- heç biri
- nəqliyyat
- texnologiya
- sadalananların hamısı
- tikinti

93 Mədəniyyətin hansı səviyyələri var?

- elitar, kütləvi
- ali, empirik
- nəzəri, tətbiqi
- ixtisaslaşmış, adi
- yazılı, verbal

94 Təşkilat mədəniyyəti –

- partiya və ictimai birliklərin mədəniyyətidir
- sistem yaradıcı amildir
- struktur və təşkilatların məcmusudur
- təsəvvürlər, simvollar, dəyərlər sistemidir
- siyasi dəyərlər sistemidir

95 Təşkilat mədəniyyətinin növlərini göstərin :

- dövlət və qeyri dövlət
- ali- nəzəri, adi-empirik
- maddi, mənəvi
- bazar, bürokratik, klan
- sənət, din

96 İnsanların kollektiv və fərdi şüurunda yaranan və fəaliyyət göstərən mədəniyyət hadisələrinin toplusu necə adlanır

- estetik mədəniyyət
- iqtisadi mədəniyyət
- maddi mədəniyyət
- mənəvi mədəniyyət
- hüquqi mədəniyyət

97 Mədəniyyətin maddi və mənəvi mədəniyyətə bölgüsü:

- yanlıdır
- əyanidir
- nisbidir
- mütləqdir
- mücərrəddir

98 Dinin əsasında –

- Bunlardan heç biri
- empirik hadisələr durur
- rasiona biliklər dayanır
- inam, hiss, emosiya durur
- məntiqi bilik dayanır

99 Mənəviyyat:

- əxlaq deməkdir
- cəmiyyət üzvlərinin davranış normalarının tənzimləyicisidir
- Yüksək intellektual səviyyədir
- cəmiyyət üzvlərinin baxışları, davranış normalarının əks olunduğu ictimai şüur formasıdır
- vicdan və ləyaqət anlayışlarının vəhdətini ehtiva edir

100 Şərəf anlayışının məzmununa nə daxildir

- Bunlardan heç biri
- adət – ənənələrə riayət
- Əxlaqi borc
- öz sözlünə sahib olmaq, qeyd – şərtsiz düzlük
- ləyaqət

101 Əxlaqi borc nəyi ifadə edir:

- Bunların hamısını
- ictimai rəylə hesablaşmaqdır
- adət ənənələrə əməl etməkdir
- Əxlaq normalarına əməl edilməsini zəruriləşdirən prinsipdir
- valideyn qarşısındakı borcu ifadə edir

102 Elmin etik normaları aşağıdakı amillərlə şərtlənir :

- Bunlardan heç biri
- elmi axtarışlarda qərəzsizlik prinsipinin gözlənilməsi
- əqli mülkiyyətə ehtiramla yanaşmaq
- Bunların hamısı
- elmdə sosial məsuliyyətə riayət olunması

103 Fəaliyyət istiqamətlərindən hansı maddi mədəniyyəti yaradır :

- ritorika
- elmi yaradıcılıq
- dini mərasimlər
- kənd təsərrüfatı
- bədii yaradıcılıq

104 Maddi mədəniyyəti yaradan nədir :

- əxlaq
- dini ayinlər
- bədii yaradıcılıq
- əmək –istehsal fəaliyyəti
- elmi yaradıcılıq

105 Marksist konsepsiyaya görə maddi mədəniyyət daxildir

- təhsil sistemində
- siyasi münasibətlərə
- ictimai şüura

- ictimai varlığa
- ideologiyaya

106 Mənəvi istehsal sahəsi kimi elmin əsas məhsulu nədir:

- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri
- institutlar və universitetlər
- sosial norma və mədəni nümunələr
- anlayışlar, qanunlar, nəzəriyyələr
- həqiqət

107 Antistiyentizm nədir:

- təhsilin rolunun lazımı qədər qiymətləndirilməməsi
- idrak nəzəriyyəsi
- nəzəri biliklərin həddindən artıq şişirdilməsi
- empirik biliklərin həddindən artıq şişirdilməsi
- elmin differensiasiyası

108 Mədəniyyətşünaslığın strukturu:

- elitar və kütləvi
- empirik və nəzəri
- nəzəri və tətbiqi mədəniyyətşünaslıq
- mədəni dinamika, mədəni statika
- ali və adi mədəniyyətşünaslıq

109 Artefaktlar anlayışı nəyi ehtiva edir?

- Sadalananların hamısını ehtiva edir
- birinci təbiəti
- mənəvi mədəniyyət məhsullarını
- maddi mədəniyyət nümunələrini
- ikinci təbiəti

110 Mədəni kompleks nədir?

- heç biri
- mədəni qadağaları və ictimai qınağı ifadə edir
- mənəvi dəyərlərin cəmidir
- mədəni əlamətlərin və elementlərin məcmusudur
- mədəni simvolların sistemini ehtiva edir

111 Mədəni informasiyanın mübadiləsi vasitələri :

- təhsil sistemi, mədəniyyət müəssisələri
- ailə və cəmiyyət
- orta və ali məktəblər
- kütləvi informasiya vasitələri
- ictimai rəy

112 İncəsənət :

- sənətin məcmusudur
- tətbiqi sənət sahəsidir
- İnsanın gerçəkliyə estetik münasibətini ehtiva edir
- cəmiyyətin bədii sərəvətlər istehsalı və həmin istehsalın nəticələri üzrə fəaliyyətidir
- teatr nəzəriyyəsidir

113 Estetik şüur:

- bədii fəlsəfi yaradıcılıq növüdür
- incəsənət haqqında elmdir
- gözəllik haqqında elmdir
- ictimai varlığı konkret hissi formalarda, bədii obrazlarda dərk edilməsini ehtiva edir
- bədii yaradıcılıq haqqında təlimdir

114 İncəsənətin sosial funksiyalarını göstərin :

- heç biri
- dünyagörüşü
- idrakedici
- sadalananların hamısı
- estetik

115 Mədəni normaların geniş təsnifatını kim vermişdir?

- Dostayevski
- T.Hobbs
- A.Berqson
- U.Q.Samper
- R.Dekart

116 Stereotip anlayışı nəyi ehtiva edir?

- dəbi
- mərasimləri
- adətləri
- Vərdişləri
- qanunu

117 Vərdiş nəyə deyilir?

- qısamüddətli emosional həvəsdır
- sələflərdən gələn ənənədir
- cəmiyyət tərəfindən bəyənilmiş kütləvi fəaliyyət formasıdır
- müəyyən şəkildə qərarlaşmış davranış sxemidir
- adət vasitəsilə təsbit edilmiş hərəkətlərin məcmusudur

118 Zövq anlayışı nəyi ehtiva edir?

- heç birini
- mentallığı
- dünyagörüşün səviyyəsini
- nəyəsə meyl və ya həvəs göstərməkdir
- dini mənsubiyyəti

119 Marağ nədir?

- Bunların hamısıdır
- tələbat növüdür
- nəyəsə meyl və ya həvəs göstərməkdir
- qısamüddətli emosional həvəsdır
- tələb və təklifin nisbətidir

120 Dəb nədir?

- geyim tərzidir

- bir dövrü əhatə edən geyim tendensiyasıdır
- qısamüddətli emosional həvəsidir
- Böyük qrupları əhatə edən maraqların dəyişməsidir
- dövrlə uyğunlaşmaqdır

121 Estetik mədəniyyəyə nə daxildir?

- estetik biliklər
- ideal
- estetik hisslər
- Bunların hamısı
- zövq

122 Estetik mühit nədir?

- zövqlü olmaq
- gözəl zahiri görünüş
- gözəl insanlarla əhatə olunmaq
- estetik mənəvi dəyərlərin vəhdəti
- gözəl geyinmək

123 Estetik mədəniyyət nəyi ehtiva edir?

- əxlaqi kamilliyi
- zövqsüz geyinməyi
- qısamüddətli emosional həvəsidir
- Bunların heç birini
- intellektual səviyyəni

124 Dəyər nədir?

- mənəvi və maddi tələbatların uyğunlaşmasıdır
- cəmiyyətin irəli sürdüyü davranış qaydasıdır
- adət vasitəsilə təsbit edilmiş hərəkətlərin məcmusudur
- qısamüddətli emosional həvəsidir
- sosial cəhətdən bəyənilən insanların qəbul etdiyi təsəvvürlər sistemidir

125 Normalar nədir?

- adət və ənənələrin tələbidir
- cəmiyyət tərəfindən bəyənilmiş fəaliyyətin qiymətləndirilməsidir
- adət və ənənələrin uzlaşmasıdır
- insan davranışını tənzimləyən qaydalardır
- cəmiyyətin irəli sürdüyü davranış qaydasıdır

126 Mədəni normalar hansı formalarda təzahür edir?

- stimül və motivasiya
- alqış və təqdir
- tərif və ya tənqid
- icazə və yasaq
- tövsüyə və məsləhət

127 Mədəni normaların geniş təsnifatını kim vermişdir?

- Dostayevski
- T.Hobbs
- Teylor
- U.Q.Samper

R.Dekart

128 Semiotika :

- Bunların hamısı
- bacarıq və vərdişlər haqqında təlimdir
- ünsüyyət haqqında elmdir
- işarələr və işarə sistemlərini öyrənən elmdir
- Ritorikanın bir növüdür

129 Semiotikanın kulturologiyada hansı istiqamətlərindən istifadə olunur?

- ali və kütləvi
- predmetli fəaliyyət
- işarələr sistemi
- sosial psixoloji və nəzəri-fəal istiqamət
- nəzəri və tətbiqi

130 Nəzəri-fəal istiqamətdə işarələr hansı kontekstdə nəzərdən keçirilir?

- bazis və üstqurum
- təbliğat və təşviqat
- yönləndirici və öyrədici
- sosial fəaliyyət və tətbiq olunma
- istiqamətləndirici

131 Nəzəri-fəal istiqamətin elementlərini göstərin

- bunların heç biri
- məna əlaqəsi
- işarə forması
- bunların hamısı
- obyektiv məzmun

132 Mədəniyyətin əlamətləri necə təsnif olunur

- heç biri
- lokal və regional
- milli və bəşəri
- universal, ümumi, nadir
- xüsusi və ümumi

133 Kütlənin tələbatına uyğun yaradılan mədəniyyət necə adlanır

- submədəniyyət
- gənclər
- elitar
- kütləvi
- Qrup

134 Elitanın tələbatına uyğun yaradılan mədəniyyət necə adlanır

- submədəniyyət
- kütləvi
- elitar
- gənclər
- qrup

135 Kütləvi və elitar mədəniyyət konsepsiyasının müəllifi kimdir?

- Diltey
- Şpenqler
- FQumboldt
- Orteqa-i-Qasset
- Şopenhauer

136 Ən populyar mədəniyyət hansı mədəniyyətdir

- Bədii mədəniyyət
- Müasir mədəniyyət
- İntellektual mədəniyyət
- Estetik mədəniyyət
- Elmi mədəniyyət

137 Maddi mədəniyyət hansı fəaliyyət sahələrini əhatə edir

- Əmək vasitələri, elm
- Geyim, tərbiyə, maarif
- Nəqliyyat vasitələri, elm
- Əmək vasitələri, gündəlik məişət, geyim və s
- Maarif, gündəlik məişət

138 Ünsiyyət prosesi nəyin vasitəsilə həyata keçirilir

- İncəsənət və elmin
- Dilin
- Təlimin
- Dərketmənin
- Jestlərin

139 Mədəniyyət nəyə tabedir:

- Elmə
- Problemlərə
- Tələbatlara
- İctimai qanunauyğunluqlara
- Keçmiş təcrübələrə

140 Dünyanı həm təbiətşünaslıq, həm də humanitar elmlərin vəhdəti əsasında şərh edən kimdir

- İnsan
- Mütəfəkkir
- Sofist
- Filosof
- Alim

141 Maddi mədəniyyət hansı fəaliyyət sahələrini əhatə etmir

- bina
- əmək vasitələri
- nəqliyyat
- elm
- geyim

142 İnsanın bütün fəaliyyət istiqamətlərini nə müşayət edir

- Fikir
- İstehsal
- Tarixi varislilik

- Söz
 Din

143 Estetik mədəniyyətin insanın maddi və mənəvi fəaliyyəti ilə əlaqədə təhlili hansı elmdə öz əksini tapmışdır

- Kulturoloji və psixologiya
 Psixologiya və politologiya
 Aksiologiya və psixologiya
 Fəlsəfə və kulturoloji
 Aksiologiya və fəlsəfə

144 İncəsənətin əsas funksiyası hansıdır

- Memorial
 Tərbiyəvi
 İdrakı
 Estetik
 Aksioloji

145 İncəsənətin əsas məqsədi nədir

- Mənəvi fəaliyyət sahələrini əlaqələndirmək
 İctimai problemləri həll etmək
 Maddi və mənəvi inkişaf
 Estetik zövqalma
 Rasional idraki intensivləşdirmək

146 Mənəvi mədəniyyət ictimai praktikada aşağıdakı formalarda realizə olunur

- fəlsəfə
 incəsənət
 mif
 sadalanların hamısında
 din

147 Mənəvi istehsal sahəsi kimi elmin əsas məhsulu nədir

- cəmiyyətin məhsuldar qüvvələri
 institutlar və universitetlər
 sosial norma və mədəni nümunələr
 anlayışlar, qanunlar, nəzəriyyələr
 həqiqət

148 Maddi mədəniyyətə aiddir

- hüquqi normalar
 dini təlimlər
 musiqi əsərləri
 binalar və yollar
 fəlsəfi ideyalar

149 Maddi mədəniyyət nəyə xidmət edir

- əxlaqı kamilləşdirməyə
 etiqadı möhkəmləndirməyə
 insanın estetik zövqünü formalaşdırmağa
 bioloji tələbatların ödənilməsinə
 məntiqi tərəkürü inkişaf etdirməyə

150 Maddi mədəniyyətin strukturuna daxildir

- tərbiyə sistemi
- dini qurumlar
- siyasi münasibətlər
- əmək vasitələri və sosial təsisatlar
- yaradıcılıq təşkilatları

151 Siyasi mədəniyyət terminini ilk dəfə kim işlətmişdir?

- Aristotel
- İ.Qandi
- Şelling
- Hegel
- Herder

152 İnsanın maddi mədəniyyət, ictimai təşkilatlar, iqtisadi, sosial və siyasi münasibətlər sistemini yaratması mədəniyyətin hansı funksiyasında özünü göstərir?

- Humanist.
- İnformativ;
- Qnoseoloji;
- Mühitə uyğunlaşma;
- Tənzimləyici (normativ);

153 Mədəniyyətin hansı funksiyasında biliklərin sistemləşdirilməsi, təbiət və cəmiyyətin inkişaf qanunlarının müəyyənləşdirilməsi, insanın özü-özünü dərk etməsi həyata keçir?

- Humanist.
- İnformativ;
- Aksioloji;
- Qnoseoloji;
- Tənzimləyici (normativ);

154 Mədəniyyətin hansı funksiyası tarixi varisliyin və sosial təcrübənin ötürülməsinə xidmət edir?

- Humanist.
- Qnoseoloji;
- Aksioloji;
- İnformativ;
- Tənzimləyici (normativ);

155 İnsanların bütün fəaliyyət sahələrində: əmək, məişət, qruplararası münasibətlərdə və s. cəmiyyətin insanlar üzərində bir sıra tələb, normalar qoyması ilə mədəniyyət hansı funksiyanı həyata keçirir?

- Humanist.
- Qnoseoloji;
- Mühitə uyğunlaşma;
- Tənzimləyici (normativ);
- İnformativ;

156 İnsan mədəniyyət nümunələri yaradaraq bəşər tarixinə töhvələr verməsi, sonda onun yaratdığı mədəniyyətin yenə də insanın, cəmiyyətin xidmətində durması mədəniyyətin hansı funksiyasında əks olunur?

- Tənzimləyici (normativ);
- Qnoseoloji;
- Mühitə uyğunlaşma;
- Humanist
- İnformativ;

157 Bir sistem kimi mədəniyyət hansı formalarda mövcuddur

- Əqli
- Reprodiktiv
- Yaradıcılıq
- Maddi və mənəvi
- Kütləvi

158 Problemlər nədən yaranır

- Mədəniyyətin formasından
- Mədəniyyətin istiqamətindən
- Mədəniyyətin fəallığından
- Mədəniyyətin özü tərəfindən
- Mədəniyyətin tələbatından

159 Kultura anlayışını nəzəri termin kimi ədəbiyyata ilk dəfə hansı roma natiqi və filosofu gətirmişdir?

- Z.Freyd
- N.A.Berdyayev
- L.Q.Morqan
- M.T.Siseron
- O.Şpenqler

160 Maarifçilik fəlsəfəsində mədəniyyət:

- Təbiət üzərində ağılıq vasitəsidir
- Şəxsiyyətin hərtərəfli inkişafın göstəricisidir
- Cəmiyyətin aksioloji aspektini təşkil edir
- Sosial həyatın müstəqil hadisəsi kimi anlaşılır
- Bəşəriyyətin tarixi mərhələsidir

161 Mədəni tənəzzül nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- FŞelling
- Herder
- Hegel
- J.J. Russo
- Humboldt

162 Mədəniyyət –təbii enerjinin insan tərəfindən istifadə edilmə enerjisinə çevrilməsi mexanizmidir fikri kimə aiddir?

- F.Nitsşe
- Z.Freyd
- H.Spenser
- V.Osvald
- F.Şlegel

163 Diffuzionizm – nədir?

- mədəniyyətin yaranması və inkişafının stimuludur
- mədəni geriliyin səbəblərini araşdırır
- mənəvi tərəqqini ehtiva edir
- mədəniyyətin məkanca yayılması coğrafi mühitdən asılılığını ifadə edir
- etikliyin və estetikliyin vəhdətini ifadə edir

164 Sosiolinqvizist yanaşmanın nümayəndəsi kimdir?

- M.Fuko
- K.Yunq
- C.Pirs
- M.Baxtin
- L.Uayt

165 Mədəniyyətşünaslıq elminin prəmetinə

- Bunların hamısı
- Mədəniyyətşünaslığın prəmetində insan və onun gerçəkliyə münasibəti durur
- təbiət, cəmiyyət və tərəkürün ümumi inkişaf qanunauyğunluqlarının dərki daxildir
- ümümbəşəri və milli mədəni proseslərin obyektiv qanunauyğunluqları, insanların maddi və mənəvi həyatının mühüm hadisələri daxildir+
- təbiət aləmi ilə insan aləminin qarşılıqlı münasibəti və həmin münasibətlərdən yaranan ideya və baxışlar sistemi daxildir

166 Konsuyumerist yanaşma

- insanı mərkəzi problem hesab edirlər
- keçmiş əsnə ilə müasirlik arasında əlaqələndirmə yaradır
- mədəniyyəti dialektik materializm aspektindən şərh edir
- mədəniyyətə əmtəə kimi baxır
- idealizmin təzahürü kimi formalaşır idealizmin təzahürü kimi formalaşır

167 Naturalist yanaşma nəyi ehtiva edir

- Bunların hamısını
- ayrı-ayrı regionların mədəniyyətində ümumiləşdirmə aparır
- Kantın estetikası əsasında yaradılmışdır
- idealizmin təzahürü kimi formalaşır
- şəxsiyyətin siyasi cəhətdən maariflənməsini mədəniyyətin başlıca vəzifəsi hesab edir

168 Mədəniyyətşünaslıqda mənəvi – tarixi məktəbin ideya nəzəri qaynaqlarını kim təşkil edir?

- Bunların hamısını
- Şelling, Şleyermaxerin əsərlərindən qaynaqlanmışdır
- Hegel, Herder
- Diltey, Nitsşe ideyalarından qaynaqlanmışdır
- Freyd fəlsəfəsindən nəzəri cəhətdən bəhrələnməmişdir

169 İrqi – antropoloji məktəbin əsas ideyasını nə təşkil edir

- Bunların heç biri
- İnsan və onu əhatə edən ətraf mühit faktorunu araşdırır
- müasir dövrün aktual problemlərinə kulturoloji aspektdən yanaşmasının tərəfdarıdır
- xalqların mədəni – tarixi inkişafında irqi faktorların yeri və rolunu araşdırmaqdır
- Bunların hamısı

170 Mədəniyyətşünaslığın təşəkkülünün ilk mərhələsini göstərin

- heç biri
- empirik
- nəzəri
- fəlsəfi
- tətbiqi

171 Mədəniyyətşünaslığın təşəkkülünün əsas mərhələlərini göstərin

- heç biri
- nəzəri, praktiki

- kütləvi, ali
- fəlsəfi, empirik, tətbiqi
- verbal, yazılı, praktiki

172 Evolyusionist konsepsiyanın səciyyəvi cəhətlərini göstərin

- bioloji təkamüllə paralellik
- mədəniyyətin inkişafı ideyasından istifadə olunması
- müxtəlif mədəniyyətlərin müqayisəli təhlili
- bunların hamısı
- mədəni fenomenlərin fəlsəfi – psixoloji təfsiri

173 Sosial psixoloji istiqamətdə semiotikanın hansı səpgisi var?

- bunların hamısı
- pragmatik
- semantik
- sintaksis
- simvolik

174 Düşüncə-mədəniyyəti fəlsəfədir ifadəsinin müəllifi kimdir?

- N.Danilevski
- L.Uayt
- E.B.Teylor
- M.T.Siseron
- N.A.Berdyayev

175 Struktur-antropoloji konsepsiyaya görə

- Bunların hamısı
- mədəni struktur tam və hissələrdən ibarətdir
- mədəniyyət sistem və elementin nisbətidir
- mədəniyyət simvolik sistemdir
- antropologiyanın struktur elementidir

176 Əsası Nitsşe və Diltey tərəfindən qoyulmuş mədəniyyətşünaslıq məktəbinin adını göstərin

- Hermenevtika
- Amerika antropoloji məktəbi
- Amsterdam məktəbi
- Mənəvi – tarixi məktəb
- İrqi – antropoloji məktəb

177 Aşağıdakılardan hansı mədəniyyəti səciyyələndirir

- Bunların hamısı
- İnsanın mənəvi yaradıcılıq formaları
- İnsanın maddi-dəyişdirici fəaliyyəti
- İnsandainsani başlanğıcın inkişaf ölçüsü
- Dəyərlərin mövcudluq məkanı

178 Mədəniyyətin hansı hadisə ilə eyni vaxtda meydana gəlməsi bildirilir?

- Əkinçiliyin meydana gəlməsi
- Sivilizasiyanın sona çatması
- Sivilizasiyanın yaranması
- İnsanın yaranması
- Əkinçilik və maldarlığın meydana gəlməsi

179 Ən erkən mərhələdə incəsənətin səciyyəvi xüsusiyyəti olan sinkretizm sözünün mənası nədir

- Qruplaşma
- Bölünmə
- Müxtəlif baxışların ayrılması
- Birləşmə - müxtəlif baxışların əlaqəsi
- Müxtəliflik

180 Mədəniyyət sözünün mənası:

- Mədinə sözündən olub-ışləmə, tərbiyə, inkişaf və tərəqqi deməkdir
- Cultura sözündən olub-vətəndaş, müdrik, mülk, dövlət deməkdir
- Cultura sözündən olub-becərmək, yaratmaq, istehsal etmək deməkdir
- Cultura sözündən olub-ışləmə, tərbiyə, inkişaf və tərəqqi deməkdir
- Cultura sözündən olub-yaşamaq, yaşayıb yaratmaq deməkdir

181 Azərbaycan dilində işlədilən mədəniyyət sözü hansı dildən götürülmüşdür?

- Latın
- Hind
- Fars
- Ərəb
- Türk

182 L.Morqan hansı əsərin müəllifidir

- "İbtidai mədəniyyət"
- "Sivilizasiyaların toqquşması"
- "Risk cəmiyyəti"
- "Qədim cəmiyyət"
- «Davamlı inkişaf konsepsiyası»

183 J.J.Russo aşağıda göstərilənlərdən hansını tənqid etmişdir

- heç birini
- mənəvi dəyərləri
- Sivilizasiyanı
- Mədəniyyəti
- adətləri

184 Mədəniyyət XX əsrdə hansı ABŞ alimi tərəfindən elm kimi tədqiq olunmağa başlanmışdır?

- Z.Freyd
- N.A.Berdyayev
- L.Q.Morqan
- L.Uayt
- N.Danilevski

185 Mədəniyyət morfologiyası haqqında nəzəriyyə yaradan alim hansıdır?

- Z.Freyd
- M.T.Siseron
- L.Q.Morqan
- O.Şpenqler
- N.A.Berdyayev

186 Mədəniyyət anlayışı müasir anlamda ilk dəfə hansı ölkədə öz təsdiqini tapmışdır?

- Yunanıstanda

- Fransada
- İtaliyada
- Misirdə
- Almaniyada

187 Mədəniyyətşünaslığın müstəqil elm kimi formalaşmasının ilkin mərhələsi şərti olaraq necə adlandırılır

- mifologiya
- fəlsəfi dövr
- nəzəri səviyyə
- empirik mərhələ
- tətbiqi dövr

188 İnsanın mənəvi tələbatlarının inkişafı nə ilə əlaqələndirilir?

- Sosial-siyasi fəallıq göstərməsi yolu ilə
- Fərdin fizioloji imkanları ilə
- İqtisadi fəaliyyət ilə
- Uzunmüddətli təhsil və tərbiyə ilə
- Müxtəlif oyunlarda iştirak etmək ilə

189 Mədəniyyət:

- Bunların heç biri deyil
- İnkişaf ideyasıdır
- Fərdiyyətçilik deməkdir
- Fərdi maraqlarla sosial tam arasında harmoniya yaratmaq vasitəsidir
- Siyasi idarəetmə formasıdır

190 Mədəniyyət:

- Kainatın təkamül qanunlarına tabe olan təbii prosesdir
- Instinktiv fəaliyyətdir
- Bioloji təkamülün məhsuludur
- Sosial-mənəvi fəaliyyətdir
- Maddi istehsalın göstəricisidir

191 İnsanın mövcudluq mühiti kimi mədəniyyətə daxildir

- Bunların heç biri
- Okeanların təki
- "Vəhşi" və ya "birinci təbiət"
- İnsana xas olan bütün fəaliyyət formaları
- Günəş sistemi

192 Nəzəri-fəal istiqamətin elementlərini göstərin

- məntiqi əlaqə
- məna əlaqəsi
- işarə forması
- bunların hamısı
- obyektiv məzmun

193 Struktur-antropoloji konsepsiya

- Bunların heç biri
- predmetlərin işarələrdə təzahürünü araşdırır
- ünsüyyət haqqında təlimdir
- müasir dilçiliyin və semiotikanın əsasında yaranmışdır

- Bunların hamısı

194 Mədəniyyət anlayışının bağlı olduğu kultura sözü :

- Ərəb mənşəlidir
 Rus mənşəlidir
 İngilis mənşəlidir
 Latın mənşəlidir
 Yunan mənşəlidir

195 Siseronun fikrincə mədəniyyət :

- Bunların heç biri deyil
 Bədənə qulluq etmək sənətdir
 Torpağı şumlamaq sənətdir
 İnsan aqlını tərbiyə edib yetişdirməkdir
 Dövlət başçısı yetişdirmək sənətdir

196 Məzmununa görə mədəniyyət özündə hansı xüsusiyyətləri əks etdirir:

- Bunların hər birini
 Sosial
 Şəxsi
 Unikal
 Ümumi

197 İnsan konkret tarixi zamanda və sosial məkanda hansı prosesdə formalaşır:

- Bədii elmi
 Sosial məkanda və tərbiyə prosesində
 Əmək fəaliyyəti və tərbiyə prosesində
 Praktik fəaliyyət və tərbiyə prosesində
 Təlim və tərbiyə prosesində

198 Mənəviyyətin kodlaşdığı genetik yaddaş hansıdır:

- Etnik-psixoloji
 Etnik - sosioloji
 Etnik- ədəbi
 Etnik- ontoloji
 Etnik- mənəvi

199 Mədəni proseslər mədəniyyətşünaslığın:

- vəzifəsidir;
 obyektidir;
 funksiyasıdır;
 metodudur.
 predmetidir;

200 Demokritin fikrincə, mədəniyyət ...

- vəhşiliyin əksidir.
 təbii yaradıcılıq sahəsidir;
 sivilizasiyadır;
 ikinci təbiətdir;
 mənəvi yaradıcılıq sahəsidir;

201 Mədəniyyət, biliyi, imanı, hüququ, sənəti, əxlaqı, adət və ənənələri, fərdin mənsub olduğu cəmiyyətin bir

üzvü olması etibarlı ilə qazandığı vərdişlərini və bütün digər məharətlərini ehtiva edən çox mürəkkəb bir kompleksdir – fikrinin müəllifi kimdir?

- F.Nitsşe.
- E.Kassirer;
- Freyd;
- Taylor;
- A.K.Kohen;

202 Mədəniyyət bizim həyatımızı heyvanabənzər əcdadlarımızın həyatından ayırmaqla insanın təbiətdən mühafizəsi və bir-biriləri ilə münasibətlərini tənzimləyən nailiyyət və institutları xarakterizə edir – fikrinin müəllifi kimdir?

- F.Nitsşe.
- Taylor;
- E.Kassirer;
- Freyd;
- A.K.Kohen;

203 Mədəniyyət insanın təkamül yolu ilə təbiətin asılılığından azadolma prosesidir. Dil, incəsənət, din, elm bu prosesin ardıcıl mərhələləridir – fikrinin müəllifi kimdir?

- F.Nitsşe.
- Taylor;
- Freyd;
- E.Kassirer;
- A.K.Kohen;

204 Mədəniyyət ümumi olaraq inanclar, dəyərlər, adət və ənənələr, zövqlər, qısaca, insan tərəfindən düzəldilmiş və yaradılmış hər şeydir – fikrinin müəllifi kimdir?

- F.Nitsşe.
- Taylor;
- E.Kassirer;
- A)Freyd;
- A.K.Kohen;

205 Mədəniyyət elm, etiqad, sənət, qanun və qaydalar, adət, ənənə, vərdiş, əxlaq, bütövlükdə isə insanın sosial varlıq kimi nail olduğu bilik və bacarıqların məcmusudur – fikrinin müəllifi kimdir?

- A.K.Kohen;
- E.Kassirer;
- Freyd;
- F.Nitsşe
- Taylor;

206 Mədəniyyət anlayışını intizam anlayışı ilə əvəz edən mütəfəkkir hansıdır?

- Kohen.
- Freyd;
- Hegel;
- Kant;
- Aristotel;

207 Mədəniyyət anlayışını təhsil anlayışı ilə əvəz edən mütəfəkkir hansıdır?

- Kohen.
- Aristotel;
- Freyd;

- Hegel;
 Kant;

208 Mədəniyyətşünaslıq nəyi öyrənir: 1.Mədəniyyətin mənşəyini. 2.Mədəniyyətin inkişaf qanunauyğunluqlarını. 3.Cəmiyyətin inkişaf qanunauyğunluqlarını.4.Sivilizasiyaların yaranmasını.5.İnsanın hər-hansı fəaliyyətini.

- 1,5.
 3,4;
 2,3;
 1,2;
 4,5;

209 İnsanın ətraf mədəni mühitə uyğunlaşması proseslərini tədqiq etməsi hansı təlimin yaranmasına gətirib çıxarmışdır?

- mədəni şüur;
 dialektik materializm;
 sivilizasiya;
 mədəni antropologiya
 mədəniyyət fəlsəfəsi;

210 Mədəniyyətin fundamental varlıq prinsip və konsepsiyalarını öyrənən sahəsi hansıdır?

- mədəni siyasət.
 mədəniyyətin metodologiyası;
 mədəniyyətin qnoseologiyası;
 mədəniyyətin ontologiyası;
 mədəni antropologiya;

211 Mədəniyyətə aiddir:

- Toplanmış təcrübəni qoruyub saxlamağın sosial mexanizmləri
 “insaniləşmiş” və ya “ikinci təbiət”
 Dəyişdirici-yaradıcı fəaliyyəti
 Bunların hamısı
 Maddi istehsal fəaliyyəti

212 İntibah dövründə mədəniyyət aşağıda göstərilən mənəvi sahələrdən hansıları ilə eyniləşdirilir: 1.Elm. 2.İstehsal. 3.Fəlsəfə. 4.Siyasət. 5.Əxlaq. 6.Din.

- 2,4,5;
 1,4,5;
 1,3,5;
 1,2,4.
 2, 3,6;

213 Kulture terminini metafora kimi deyil, nəzəri və fəlsəfi məzmun kəsb etmiş termin kimi istifadə edən mütəfəkkir hansıdır:

- Mark Tulli Siseron.
 G.F.Hegel;
 İ.K.Adelunq;
 İ.Q.Herder;
 A.Ferguson;

214 Kanta görə düşünülmüş məqsədlər qoymaq və iradəni arzular buxovundan azad etmək qabiliyyəti hansı mədəniyyətə aiddir?

- bədii mədəniyyətə.
- siyasi mədəniyyətə;
- bacarıq mədəniyyətinə;
- intizam mədəniyyətinə;
- əxlaq mədəniyyətinə;

215 Kant mədəniyyəti hansı anlayışlarla məhdudlaşdırırdı?

- fəlsəfə və din.
- elm və incəsənət;
- siyasət və idarəetmə;
- adət və ənənə;
- rəssamlıq və memarlıq;

216 Mədəniyyət konsepsiyasına tarixin materialist anlamı prinsipindən yanaşan təlim hansıdır?

- ekzistensializm.
- pragmatizm;
- obyektiv idealizm;
- marksizm;
- freydizm;

217 Marksist mədəniyyət konsepsiyasına aşağıdakılardan hansı daxil deyil:

- mədəniyyət iqtisadi bazisdən asılıdır.
- mədəniyyət konsepsiyasının əsasında iqtisadi determinizm və ictimai-iqtisadi formasiya nəzəriyyəsi durur;
- mədəniyyət konsepsiyası tarixin materialist anlamı prinsipindən çıxış edir;
- mədəniyyət insanın təbiətə məsuliyyətli təsiri, eləcə də insanın tərbiyəsini ifadə edir;
- mədəni hadisələrin qiymətləndirilməsində sinfi yanaşma mütləqləşdirilir;

218 Fəlsəfə tarixində formalaşmış ənənələrə əks olaraq, mədəniyyətin məzmununa yalnız mənəvi deyil, həm də maddi mədəniyyəti də daxil edən təlim aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- modernizm;
- idealizm;
- neotomizm;
- Marksizm
- personalizm;

219 Mədəniyyəti sosial ünsiyyət şəbəkəsi vasitəsilə insanın tələbatının təmin edilməsi üsullarının və məhsullarının arsenalı kimi şərh edən təlim hansılardır:

- empiriokritisizm və neokantçılıq.
- eklektizm və personalizm;
- ekzistensializm və neotomizm;
- strukturalizm və neopozitivizm;
- marksizm və pragmatizm;

220 Aşağıda göstərilən fikirlərdən hansı amerika filosofu D.Böllə aiddir:1. Cəmiyyət, qrup və ya şəxsiyyət üçün mədəniyyət məntiqi cəhətdən davamlı estetik baxışlardır.2. Mədəniyyət iqtisadi bazisdən asılıdır.3. Mədəniyyət simvolların çoxlaylı sistemidir.4. Mədəniyyət hissiyyat, emosiyalar, mənəvi temperament və bütün bu hissləri nizamlayan zəka sahəsidir.

- 2,4.
- 2,3;
- 1,2;
- 1,4;
- 3,4;

221 M.Ə.Rəsulzadənin fikrini tamamlayın: Bütün kultürlər üç böyük amilin qarşılıqlı təsirindən yaranır: coğrafi amil – vətən, etnoqrafik amil – millət və ...

- əxlaq amili – tərbiyə.
- obyektiv amil – təbiət qanunları;
- subyektiv amil – insan;
- mənəvi amil – mədəniyyət;
- bilik amili – elm;

222 Mifoloji dünyagörüşünün dağılması hansı səbəblə şərtlənir:

- adət-ənənələrin nüfuzdan düşməsilə
- əmək bölgüsünün inkişafı ilə
- əmək alətlərinin təkmilləşməsilə
- bunların hamısı ilə
- ibtidai insanın əmək vərdislərinin inkişafı ilə

223 Mif –

- Bunların hamısı
- mistika haqqında təsəvvürlər məcmusudur
- Fəlsəfi bilik növüdür
- müxtəlif xalqların dünyanın yaranması, təbiət hadisələri, fantastik varlıqlar haqqındakı təsəvvürlərinin sistemləşdirilmiş dünyagörüşü formasıdır
- dini etiqad növüdür

224 Ziqmund Freyde görə

- dini inancların mənbəyidir
- dünyanın sonu haqqında bilikdir
- elmin qaynağıdır
- bəşəriyyətin şüuraltı xatirəsi və yaddaşdır
- ilkin başlanğıcları öyrənir

225 Mədəniyyət işarə və işarələr sisteminin məcmusudur – fikri hansı nöqtəyi-nəzərdən doğrudur:

- pragmatik.
- praksiologiya;
- aksiologiya;
- semiotika;
- dünyagörüşü;

226 Esxatologiya nədir

- cəmiyyətin mənşəyi haqqında təlim
- varlıq haqqında təlim
- dəyərlər haqqında təlim
- dünyanın və insanın son taleyi haqqında təlim
- insanın mənşəyi haqqında təlim

227 Dünyanın Allah tərəfindən heçdən yaradıldığını bəyan edən dünyagörüş necə adlanır

- monizm
- dualizm
- dialektika
- kreasionizm
- monoteizm

228 Mifoloji dünyagörüşü öz gücünü nədən alırdı

- Bunların heç birindən
- 1,2,4.
- İnsanın emosiyalarından
- Adət-ənənələrin nüfuzundan
- "Kulture" terminini metafora kimi deyil, nəzəri və fəlsəfi məzmun kəsb etmiş termin kimi istifadə edən mütəfəkkir hansıdır:

229 Totemizm nə deməkdir?

- Torpağa olan sitayiş
- Mark Tulli Siseron.
- A.Ferguson;
- G.F.Hegel;
- Kanta görə düşünülmüş məqsədlər qoymaq və iradəni arzular buxovundan azad etmək qabiliyyəti hansı mədəniyyətə aiddir?

230 Animizm :

- hind fəlsəfəsində bir cərəyandır
- milli dinlərdən biridir
- İnsan kollektivləri ilə müəyyən heyvan arasında qan qohumluğu əlaqələrinə inam ifadə edən etiqad növüdür
- ruhlara etiqadla bağlıdır
- dünya dinidir

231 Totemizm :

- Bunlardan heç biri
- buddizmin ilkin adıdır
- bütprəstliyin bir qoludur
- insan kollektivinin təbiət və kainatla vəhdətinə, universal əlaqələrinə inamı ilə bağlıdır
- Çin fəlsəfəsində bir cərəyandır

232 Mədəniyyətin ilk tarixi tipi aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- incəsənət
- fəlsəfə
- din
- mifologiya
- elm

233 Dünyanın yaranması, təbiət hadisələri, ilahi varlıq, bütövlükdə mövcudat haqqında fantastik təsəvvürlərin ibtidai səviyyəsindən ibarət dünyagörüşü forması necə adlanır?

- elm
- din
- animizm
- mifologiya
- fetişizm

234 Mifoloji dünyagörüşün əsas formalarını seçin: 1.Epos 2.Nağıl 3.Ehkam 4.Əfsanə 5.Donktrina 6.Atalar sözləri 7.Nəzəriyyə

- 2, 3, 5, 6
- 1, 2, 4, 6
- 1, 3, 4, 7
- 4, 5, 6, 7
- 3, 5, 6, 7

235 Mifi bəşəriyyətin şüuraltı xatirəsi hesab edən mütəfəkkir kimdir?

- Platon
- A.Adler
- K.Marks
- Z.Freyd
- K.Yunq

236 Təbiət hadisələrinin canlandırın, onların insana bənzədən ibtidai təlim necə adlanır?

- totemizm
- magiya
- mifologiya
- animizm
- fetişizm

237 Ruhlara etiqadla bağlı təlimləri seçin: 1.Fetişizm 2.Magiya 3.Animizm 4.Totemizm

- 2.4
- 3.4
- 1.2
- 2.3
- 1.4

238 İnsanlarla müəyyən heyvan, bitki növləri, habelə hər hansı predmet arasında fəvqəltəbii qan qohumluğu əlaqələrinə etiqaddan ibarət təlim hansıdır?

- fetişizm
- mifologiya
- animizm
- totemizm
- magiya

239 Buddizmə etiqad edən insanın əsas məqsədi nədir?

- karma
- sansara
- mokşa
- nirvana
- dxarma

240 Zərdüşt dünyaya tarixini aşağıdakı hansı üç eraya böldü: 1.Xaos 2.Harmoniya 3.Qaranlıq 4.Yaradılış 5.İşıq

- 5,2,1
- 3,5,2
- 1,2,3
- 4,1,2
- 1,3,5

241 İnsanların bilavəstə həyat şəraitinin inikası olan dini təsəvvürlər, hisslər, əhval-ruhiyyə tərəflərinin məcmusu nədir?

- dini sitayiş
- dini ideologiya
- dini təsəvvür
- dini psixologiya
- dini ayin

242 Teoloqlar tərəfindən yaradılan müəyyən ideya və müddəalar sistemi necə adlanır?

- dini sitayış
- dini psixologiya
- dini təsəvvür
- dini ideologiya
- dini ayin

243 Allahın mahiyyəti haqqında dini təlimlər məcmusuna nə deyilir

- ontologiya
- antroposentrizm
- monadologiya
- teologiya
- fenomenologiya

244 Fəlsəfə dindən nədə fərqlənir

- Bunların heç birində
- Konkret təcrübə və müşahidənin hüdudlarını aşmaqda
- Dünyagörüşünə səmtlənərkə
- Dünyanı rəşional şəkildə dərk etməkdə
- İnsanın mütləq bitkin) həqiqətə olan tələbatına cavab verməkdə

245 Söz azadlığı, vətəndaş azadlığı, qanun aşağıda göstərilən hansı dəyərlərə uyğundur?

- estetik dəyərlər.
- sosial dəyərlər;
- vital dəyərlər;
- siyasi dəyərlər;
- əxlaqi dəyərlər;

246 XX əsrin ikinci yarısının fəlsəfəsində sivilizasiyanın başlıca elementi kimi nə nəzərdən keçirilirdi:

- iqtisadi göstəricilər
- təhsil göstəricilər
- mədəni göstəricilər
- texnoloji göstəricilər
- siyasi göstəricilər

247 Sivilizasiyanın ümumdünya-tarixi konsepsiyasının nümayəndəsini göstərin:

- Yaspers
- Qumilyov
- Danilevski
- Mərqa
- Engels

248 Sivilizasiya sözü .....məşəlidir:

- fransız
- rus
- ingilis
- latın
- yunan

249 Mənəvi mədəniyyət maddi istehsaldan aralanır:

- elmi inqilabdan sonra
- sosial inqilabdan sonra
- siyasi inqilabdan sonra

- neolit inqilabından sonra
- sənaye inqilabından sonra

250 Sivilizasiya üçün səciyyəvidir:

- düzgün cavab yoxdur
- humanizm prinsipi
- kollektivçilik prinsipi
- fərdilik prinsipi
- irrasionalizm prinsipi

251 Peşəkarlığın qərarlaşması nə vaxt baş verir:

- elmi inqilabdan sonra
- sosial inqilabdan sonra
- siyasi inqilabdan sonra
- neolit inqilabından sonra
- sənaye inqilabından sonra

252 Texnogen sivilizasiya nəyin əsasında yaranmışdır:

- Çin mədəniyyətinin
- Şərqi mədəniyyətinin
- Antik mədəniyyətin
- Avropa mədəniyyətinin
- Hind mədəniyyətinin

253 İqtisadi səmərəlilik ruhun inkişafında formal rasionallığın reallaşması kimi çıxış edir deyən mütəfəkkir kim idi:

- Engels
- Danilevski
- Morqan
- M.Veber
- Qumilyov

254 Sivilizasiyaya mədəniyyətin aqoniyası kimi yanaşırdı:

- Engels
- Danilevski
- Morqan
- Şpenqler
- Qumilyov

255 Formasion yanaşmada hansı formasiya yoxdur:

- Kapitalizm
- Quldarlıq
- İbtidai-icma
- Sivilizasiya
- Feodalizm

256 Sivilizasiyanın inkişafında aqrar, sənaye və əpostsənaye dövrlərini qeyd edirdilər:

- Ekzistensialistlər
- Marks və Engels
- Fransız maarifçiləri
- Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyələrinin müəllifləri
- Alman klassik fəlsəfəsinin nümayəndələri

257 Engels sivilizasiyanı cəmiyyətin inkişafında barbarlıqdan sonra gələn mərhələ kimi qiymətləndirərkən kimdən təsirlənmişdir:

- Düzgün cavab yoxdur
- Marksdan
- Freyddən
- Morqandan
- Lenindən

258 Sivilizasiya mədəniyyətin ölümüdür deyən mütəfəkkir kim idi:

- Engels
- Danilevski
- Morqan
- Şpenqler
- Qumilyov

259 Sivilizasiya insanların fitri eqoizmini məhduləşdirir deyən mütəfəkkir kim idi:

- Engels
- Danilevski
- Morqan
- Kant
- Qumilyov

260 Mədəniyyət və sivilizasiyanın nisbəti problemlərini öyrənir:

- Mədəni antropologiya
- Fəlsəfə
- Sosiologiya
- Mədəniyyətin sosiologiyası
- Mədəniyyətşünaslıq

261 Texnikanın təklif etdiyi komfort kimi başa düşülən sivilizasiya nəyin sinonimidir:

- Mənəvi mədəniyyətin
- Cəmiyyətin
- Dünya sivilizasiyasının
- Maddi mədəniyyətin
- Sivil həyat tərzinin

262 İnsanların istənilən mədəni ənənələrlə tanış olmaq imkanları hansı şəraitdə yarandı:

- Düzgün cavab yoxdur
- Yeni Dövrədə
- Orta əsrlərdə
- Postindustrial cəmiyyətdə
- İntibah dövründə

263 Cəmiyyətin müxtəlif həyat tərəflərinin norma və qanunlarla tənzimləndiyi inkişaf mərhələsi necə adlanır:

- urbanizasiya
- translyasiya
- Həyat təzi
- Sivilizasiya
- Formasiya

264 Maddi və texnoloji tərəqqi nəyi əks etdirir?

- İdeologiya
- Siyasət
- Mədəniyyət
- Sivilizasiya
- Din

265 Ümumi qəbul edilmiş mədəniyyət normalarından fərqlənən sərvətlərə, davranış nümunələrinə, geyim tərzinə, ünsiyyət formasına malik olan hansı mədəniyyətə aiddir (Çəki: 1)

- Milli mədəniyyət
- Supermədəniyyət
- Dini mədəniyyət
- Submədəniyyət
- Əks mədəniyyət

266 Mədəniyyət və sivilizasiyanın bir-birinə qarşı qoyulması

- heç biri
- İntibah dövrü filosoflarının əsərlərindən başlayır
- Fransız maariçiləri tərəfindən əsaslandırılmışdır
- öz başlanğıcını alman maariçi filosoflarından götürür
- belə bir qarşıdurma mövcud deyildir

267 Qlobal iqtisadiyyatı bütün planet miqyasında real zaman rejimində işləmək qabiliyyəti olan vahid iqtisadi sistem kimi xarakterizə edən mütəfəkkir kimdir?

- O.Lafonten
- S.Hantinqton
- R.Darendorf
- M.Kastels
- U.Bek

268 İqtisadi qloballaşma tərəfdarlarının hər il topladığı forum necə adlanır?

- Dünya Forumu
- Roma klubu
- Zalsburq Forumu
- Davos Forumu
- Qara Blok

269 Aşağıda göstərilənlərdən hansı transmilli qüvvələrə aid deyil

- transmilli strukturlar
- transmilli problemlər və siyasət
- beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları
- milli dövlətlər
- transmilli dövlətlərarası təşkilatlar

270 Qlobal sosial strukturun tərkibinə aşağıdakılardan hansılar daxildir? 1.Qlobal elita 2.Qlobal kütlə 3.Qlobal orta sinif 4.Milli dövlət 5.Transmilli intellektual elita 6.Beynəlxalq təşkilatlar

- 2,3,5
- 2,4,6
- 1,2,3
- 1,3,5
- 3,4,6

271 Mədəniyyətin ontologiyası: 1

- Mədəniyyətin morfologiyasıdır
- Mədəniyyətin öyrənilməsi metodlarıdır
- Mədəniyyət haqqında nəzəri təsəvvürlərdir
- Mədəniyyətin varlığının fundamental prinsip və konsepsiyalarıdır
- Mədəniyyətin işarə sistemləridir

272 Semiotika nöqteyi-nəzərdən mədəniyyət: 1

- həyat tərzidir
- Dəyərlər toplusudur
- Normalar toplusudur
- İşarə və işarə sistemləri toplusudur
- ənənələr toplusudur

273 Mədəniyyətşünaslıqla fəlsəfənin düzgün nisbətini göstərin: 3

- Mədəniyyətşünaslıq fəlsəfənin ayrılmaz tərkib hissəsidir
- fəlsəfə mədəniyyətşünaslığa nisbətdə metodologiya kimi çıxış edir
- Düzgün cavab yoxdur
- mədəniyyətşünaslıq fəlsəfəyə nisbətdə metodologiya kimi çıxış edir
- fəlsəfə və mədəniyyətşünaslıq eyniyyət təşkil edən anlayışlardır

274 Mədəniyyətin erkən formalarında üstünlük təşkil etmişdir: 2

- Düzgün cavab yoxdur
- Emosional və rasionall amillər
- Rasionall amillər
- Emosional amillər
- Irrasionall amillər

275 Aşağıda göstərilənlərdən hansı mədəniyyətin tarixi tipinə aiddir: 3

- Xalq
- Orta əsr
- Maddi
- Şəhər
- Kənd

276 İnsanlara kütləvi informasiya vasitələrinin təsirinin güclənməsi nəticəsində yaranan mədəniyyət tipini göstərin:2

- Qərb
- Elitar
- Kollektiv
- Kütləvi
- Fərdi

277 Kapitalizmin yaranmasında protestantizmin rolunu təhlil etmişdir: 1

- Marks
- Hegel
- Danilevski
- Veber
- Haydeger

278 Mexaniki texnologiyalar hansı mədəniyyət çərçivəsində həlledici rol oynayır: 2

- Antik
- Orta əsrlər

- Şərq
- Industrial
- Postindustrial

279 Mədəniyyətin mühüm struktur elementini göstərin:1

- düzgün cavab yoxdur
- əqidələr
- Tələbatlar
- Dəyərlər
- motivlər

280 Bəşəriyyətin məcmu mənəvi təcrübəsi aşağıda göstərilən hansı mədəniyyətə daxildir:2

- Irrasional
- Maddi
- Fiziki
- Mənəvi
- Rasional

281 İncəsənət gerçəkliyi hansı formada mənimsəyir:2

- Estetik
- Kateqoriyalar
- Anlayışlar
- Bədii-obrazlı
- İşarələr

282 Elm üçün əsas dəyər nədir: 2

- insan
- ədalət
- Postulat
- Həqiqət
- xeyir

283 Mədəniyyət üçün ali dəyər:1

- xeyirdir
- dəyərin özüdür
- ədalətdir
- İnsandır
- həqiqətdir

284 Qloballaşma hansı sahələri əhatə edir: 1.Sosial 2. Siyasi 3.İqtisadi 4.Mədəni 5.Ekoloji 6.Hüquqi

- 5,6,1
- 3,4,5
- 1,2,3
- 2,3,4
- 4,5,6

285 Biri iqtisadi qloballaşmanın sosial təşkilinə aid deyil:

- qlobal iqtisadiyyatın əsasını transmilli korporasiyalar təşkil etməyə başlayır
- milli və ümumdünya iqtisadi münasibətlər bir-biri ilə yerlərini dəyişməkdədirlər
- dünya iqtisadi birliyi bütöv iqtisadi sistemə, vahid qlobal iqtisadi orqanizmə, çevrilir
- qloballaşma milli özünüdərkən artmasına təsir göstərir
- milli dövlətlər dövlət sərhədləri hüduqlarında iqtisadi fəallığa nəzarət etmək qabiliyyətini itirirlər

286 Sivilizasiyanı mədəniyyətin təkamülündə sonuncu mərhələ, mədəniyyətin tənəzzül və süqut dövrü kimi сязжийяляндирən filosofu əöstərin:

- M.Şaydeller
- O. Şplenger
- Hamısı
- N.Berdyayev
- Ş.Markuze

287 Lokal sivilizasiyalar konsepsiyasına görə:

- heç biri
- mədəniyyət məhəlli səciyyə daşıyır
- sivilizasiya lokal mahiyyətə malikdir
- vahid ümumdünya tarix mövcud deyildir
- mədəniyyətə determinizm prinsipi xasdır

288 İctimai inkişafın təhlilinə formasion yanaşmanın tərəfdarı kim olmuşdur:

- N.Danilevski.
- P.Sorokin;
- Toynbi;
- K.Marks;
- O.Şpenqlər;

289 İctimai inkişafa formasion yanaşmanın əsası üçün meyar:

- hakim dəyərlər, norma və qaydalardır.
- Mədəniyyətin tipidir;
- Bazar münasibətləridir;
- maddi nemətlərin istehsal üsuludur;
- Məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsidir;

290 N.Danilevskinin mədəni-tarixi tipi nə deməkdir:

- Cəmiyyətin mədəniyyətin parçalanması ilə müşayiət edən inkişaf mərhələsidir.
- İnsanların təbiətlə şərtlənən davranış qaydaları və normalarıdır;
- Mədəniyyətin spesifikliyini şərtləndirən mənəvi dəyərlər sistemidir;
- Təsərrüfat, siyasi, dini mədəni elementlərə əsaslanan və müəyyən inkişaf mərhələsini yaşayan mədəniyyətdir;
- İnsanların dinlə şərtlənən norma və davranış qaydalarıdır;

291 N.Y.Danilevsiyə görə hansı xalqlar мядьяни-тарихи тип йаратмаъа гадирдир:

- heç biri
- mədəni xalqlar
- bütün xalqlar
- bəzi xalqlar
- iqtisadi cəhətdən güclü xalqlar

292 Kulturoloji paradigmanın nümayəndəsini göstərin:

- N.Tusi
- Hegel
- Şelling
- F.Nitşe
- Ə.Fərabı

293 mədəni-tarixi tip nəzəriyyəsi hansı konsepsiya üçün səciyyəvidir:

- hamısı
- formasion yanaşma üçün
- təkamül konsepsiyası
- lokal sivilizasiya konsepsiyası
- Stimul – reaksiya konsepsiyası

294 Stimul – reaksiya konsepsiyasının müəllifini göstərin:

- N.Berdyayev
- Ş.Markuze
- O.Şpengler
- A.Toynbi+
- M.Şaydeller

295 Kompüter texnologiyaları insanın inkişafında hansı problemləri yaradır?

- əksinə, insanı daha da mükəmməlləşdirir
- insanın daxili aləminin formalaşmasında virtual reallığın rolunun azalmasına səbəb olur
- insanın daxili aləminin formalaşmasında konkret sosial reallığın rolunun azalmasına səbəb olur
- insanın daxili aləminin formalaşmasında tədrisin rolunun azalmasına səbəb olur
- insanın daxili aləminin formalaşmasında ailə tərbiyəsinin rolunun azalmasına səbəb olur

296 Aşağıdakılardan hansı sivilizasiya üçün səciyyəvidir

- Bunlardan heç biri
- Humanizm prinsipi
- Kollektivçilik prinsipi
- Fərdiyyətçilik prinsipi
- Irrasionalizm

297 Toynbinin fikrincə, sivilizasiyanın yaranması üçün mühitə qarşı cavab reaksiyası necə olmalıdır

- Dalğavari olmalıdır
- Zəif olmalıdır
- Mülayim olmalıdır
- Özündə inersiya qüvvəsi daşmalıdır
- Birdəfəlik və kəskin olmalıdır

298 Sadalanan filosoflardan kim mədəniyyət və sivilizasiya anlayışlarını fərqləndirmişdir

- Zfreyd
- HSpenser
- OKont
- İKant
- FNitsşe

299 Aşağıda göstərilən filosoflardan hansı sivilizasiya və mədəniyyəti qarşı-qarşıya qoymuşdur?

- İKant
- Holbax
- Russo
- OŞpenqler
- FNitsşe

300 O.Şpenqler hansı əsərində sivilizasiyanın tənqidini vermişdir?

- «Yeni Atlantida»
- «Tarix»
- «Sivilizasiyaların toqquşması»

- «Avropanın qurubu»
- «VII Henrixin tarixi»

301 Hansı cərəyanın nümayəndələri sivilizasiyanı tənqid etmişdir

- Rasionalizm
- Skeptsizm
- Maarifçilik
- Romantizm cərəyanı
- İşraqilik

302 Sivilizasiyanı tərəqqinin son məqsədi hesab edirdi

- İ.Kant
- Siseron
- Aristotel
- Fransız maarifçiləri
- İngilis materialistləri

303 Fransız maarifçiləri nəyi sivilizasiyaya adlandırdılar:

- hamısı
- maarif və biliyi
- hərtərəfli inkişafı
- tərəqqinin son məqsədi olan ideal cəmiyyəti
- incəsənəti

304 İncəsənətin əsas funksiyasını göstərin:3

- Normativ
- Təربiyələndirici
- İdraki
- Estetik
- Aksioloji

305 Xalq mədəniyyəti hansı dəyərləri təsbit edir:2

- düzgün cavab yoxdur
- arxaik
- qeyri-ənənəvi
- ənənəvi
- adi-gündəlik

306 Hansı yanaşmada diqqət mədəniyyətin simvol və işarələri üzərində cəmləşir: 1

- Normativ
- Fəlsəfi
- Antropoloji
- Semiotik
- Fəaliyyət

307 İnsanların davranışını tənzimləyir:3

- Biliklər
- Dəyərlər
- İşarələr
- Normalar
- Stereotiplər

308 İctimai həyatına bütün sahələrində insanın fəaliyyətini tənzimlənməsi mədəniyyətin hansı funksiyasında reallaşır:1

- Aksioloji
- Kommunikativ
- Tərbiyələndirici
- Normativ
- İnformasiya

309 Aşağıdakılardan hansı mədəniyyətin funksiyalarına aid deyil:3

- Tənzimləyici
- Kommunikativ
- Tərbiyələndirici
- Metodoloji
- İnformasiya

310 Peşəkar yaradıcılar tərəfindən cəmiyyətin imtiyazlı qrupları üçün yaradılan mədəniyyətə nə deyilir: 1

- Xalq
- Fərdi
- Kütləvi
- Elitar
- Milli

311 Sivilizasiya nəyin yetirməsidir

- Eqsentrik maraqların
- Varlığa estetik münasibətin
- Dini dəyərlərin
- Antroposentrik dəyərlərin
- Bunların heç birinin

312 Hansı yanaşmaya görə bəşəriyyətin vahid tarixi yoxdur, yalnız lokal sivilizasiyalar mövcuddur

- Sosioloji yanaşma
- Kulturoloji yanaşma
- Formasion yanaşma
- Sivilizasiya yanaşma
- Marksizm

313 Şpenqler sivilizasiyanı necə səciyyələndirir

- Sivilizasiya mədəni ənənə və adətləridir
- Sivilizasiya mədəniyyətin yaranma dövrüdür
- Sivilizasiya mədəniyyətin çiçəklənmə dövrüdür
- Sivilizasiya mədəniyyətin inkişafında son mərhələdir
- Sivilizasiya mədəniyyətin sinonimidir

314 Sivilizasiya sözünü ilk dəfə kim işlətməmişdir?

- Aristotel
- DDidro
- Russo
- Holbax
- Platon

315 Sivilizasiya və mədəniyyət anlayışlarını ilk dəfə kim fərqləndirmişdir?

- OŞpenqler
- Holbax
- Russo
- İKant
- FNitsşe

316 Sivilizasiyanın tarixi tiplərini göstərin

- Bunların hamısı
- Uzaq Şərq, Hind, İslam, Qərb
- Quldarlıq, Feodalizm, Kapitalizm, Sosializm
- vəhşilik və barbarlıq
- Lokal, regional, ümumbəşəri

317 İlk vaxtlar sivilizasiya anlayışı hansı məzmunu kəsb edirdi

- ictimai inkişafı səciyyələndirmişdir
- yüksək intellekti və savadı göstərirdi
- yüksək inkişafı ifadə edirdi
- mədəniyyət sözünün sinonimii kimi işlənirdi
- formasiyanın sinonimii kimi işlənmişdir

318 Sivilizasiya XIX əsrdə əsasən hansı mənə kəsb etmişdi?

- Bunların hamısı
- maddi istehsalın inkişaf səviyyəsini göstərir
- mənəvi mədəniyyəti səciyyələndirmişdir
- kapitalizmin inkişaf göstəricisi idi
- ETİ-ni ifadə edirdi

319 Elmi biliyin aparıcı inkişaf amilinə çevrildiyi sivilizasiya necə adlanır

- qərb
- texnogen
- aqrar
- postsənaye
- sənaye

320 Elmi inqilabların baş verməsi nə ilə əlaqədardır

- yeni elmi kəşflərlə
- elmin yeni təşkili formalarının meydana gəlməsi ilə
- yeni elmi paradıqmaların meydana gəlməsi ilə
- yeni elmi paradıqmaların meydana gəlməsi ilə
- elmin istehsalatla yeni əlaqələrinin meydana gəlməsi ilə

321 Elmin texnika ilə vahid bir sistemdə birləşməsi nəticəsində istehsalatın xarakterinin radikal şəkildə dəyişməsi necə adlanır

- sosial
- intellektual inqilab
- kompüter inqilabı
- elmi-texniki inqilab
- texniki-texnoloji inqilab

322 Elmin inkişafını bütün sosial problemlərin həllində universal vasitə hesab edən konsepsiya necə adlanır

- rasionalizm
- personalizm

- romantizm
- stiyentizm
- ekzistensializm

323 Elmin inkişaf yolunda maneəyə çevrilmiş ənənəvi nəzəriyyə və təsəvvürlərin dağıdılması necə adlanır

- stiyentizm
- elmi-texniki tərəqqi
- islahat
- elmi inqilab
- modernləşdirmə

324 Mədəniyyətin aşağıdakı tarixi tipləri vardır

- Təvəllüd
- Dağılma
- Dönüş
- Dirçəliş
- Bunların hamısı

325 İndustrial sivilizasiya hansı dövrləri əhatə edir?

- VIII-XII əsr
- XIII-XV əsr
- XIX-XX əsr
- XVI – XVII əsr
- XX-XXI əsr

326 Postindustrial sivilizasiyanın səciyyəvi cəhətini göstərin

- Bunların hamısı
- sənaye inqilabları
- texnikada keyfiyyət dəyişmələri
- intellektual texnologiyaya əsaslanan istehsalın avtomatlaşdırılması
- iqtisadi yüksəliş

327 Ox sivilizasiyası dövrü anlayışı kimə məxsusdur

- Nitsşe
- Hegel
- A.Kamyu
- Yaspers
- K.Marks

328 Tarixi dövrün konsepsiyasının tərəfdarını göstərin

- A.Toynbi
- İ.Q.Herder
- N.Y.Danilevski
- C.Viko
- O.Şpenqler

329 Lokal sivilizasiyalar konsepsiyasının müəllifi kimdir?

- M.Fuko
- K.Yunq
- C.Pirs
- AToynbi
- L.Uayt

330 Mədəniyyətin tarixi inkişafının aşağıdakı mərhələləri mövcuddur

- ibtidai, quldarlıq, feodal, kapitalist
- qədim, antik, klassik
- industrial, postindustrial
- icma, arxaik, sənaye, postsənaye
- yeni dövr, müasir, postklassik

331 Böhran mədəniyyət inkişafının qanunauyğun mərhələsidir

- sivilizasiyanın məhvədir
- ETİ-nin nəticəsidir
- bəşəriyyətin sonudur
- mədəniyyətin süqutudur
- sivilizasiyanın başlanğıcıdır

332 Dünya mədəniyyətinin təşəkkülü hansı əsrdə milli mədəniyyətlərin inkişaf hərəkəti ilə müşayiət olunmuşdur: 1

- XVI əsrdə
- XIX əsrdə
- XXI əsrdə
- XX əsrdə
- XVIII əsrdə

333 Ümymdünya mədəniyyəti insan ruhunun ayrı-ayrı xalqların və onların nümayəndələrinin mədəniyyəti vasitəsilə yönləndirilmiş inkişafı prosesidir deyən mütəfəkkiri göstərin: 1

- Freyd
- Hegel
- Kant
- Dekart
- Teyar de Şarden

334 Hegelə görə, bəşər tarixi bir pilləkəndir, onun hər pilləsi ..... təərəqqisinin bir mərhələsidir:2

- Siyasətin
- Mədəniyyətin ümumbəşəri əsaslarının
- Elmin
- Sivilizasiyanın
- texnikanın

335 Hegelə görə dünya inkişafı hansı mədəniyyətin standartlarının təşəkkülü prosesidir:3

- düzgün cavab yoxdur
- Şərqi
- Skandinaviya
- Qərbi Avropa
- Asiya

336 Dünya inkişafı mədəniyyət standartlarının təşəkkülü prosesidir , deyirdi: 2

- Freyd
- Dekart
- Kant
- Hegel
- Teyar de Şarden

337 Mədəni-tarixi tiplər konsepsiyasının əsas ideyasını göstərin:

- düzgün variant yoxdur
- dünya inkişafı hansı mədəniyyətin standartlarının təşəkkülü prosesidir
- hər xalqın tarixdə öz missiyası var
- insan cəmiyyəti bir neçə müstəqil milli özünəməxsus mədəniyyətlərdən ibarətdir
- bəşər tarixi, nərdivan kimidir, onun hər pilləsi tərəqqinin mərhələsidir

338 Xətti tarixi inkişaf konsepsiyalarında ümumbəşəri təmsil olunmuşdur:

- düzgün variant yoxdur
- maddi və mənəvi mədəniyyətlə
- milli mədəniyyətlər toplusu ilə
- dünya tarixinin müəyyən mərhələsində ideya cəhətdən üstün olan milli mədəniyyətlə
- mənəvi mədəniyyətlə

339 Mədəni-tarixi tiplər konsepsiyalarında ümumbəşəri :

- düzgün variant yoxdur
- maddi və mənəvi mədəniyyətdir
- dünya tarixinin müəyyən mərhələsində ideya cəhətdən üstün olan milli mədəniyyətdir
- milli mədəniyyətlər toplusudur
- mənəvi mədəniyyətdir

340 Materializmdə ümumbəşəri:

- düzgün variant yoxdur
- milli mədəniyyətlər toplusudur
- dünya tarixinin müəyyən mərhələsində ideya cəhətdən üstün olan milli mədəniyyətdir
- maddi və mənəvi mədəniyyətdir
- mənəvi mədəniyyətdir

341 Ümumbəşəri ilə etnikinin birləşməsi hansı mədəniyyəti yaradır: :

- Şərq
- istehlakçı
- kütləvi
- milli
- etniki

342 Milli mədəniyyət:

- düzgün variant yoxdur
- əxlaq normaladır
- ümumbəşəri ilə etnikinin vəhdətidir
- maddi və mənəvi mədəniyyətdir
- mənəvi mədəniyyətdir

343 Vahid bəşər mədəniyyətinin formalaşacağını kim söyləmişdir:

- Marks
- Sorokin
- Hegel
- Teyar de Şarden
- Hantinqton

344 Teyar de Şarden hansı ideyanı irəli sürmüşdür:

- sivilisasiyanın ümumbəşəri əsasları konsepsiyasını
- xətti tarixi inkişaf konsepsiyasını
- mədəni-tarixi tiplər konsepsiyasını

- Vahid bəşər mədəniyyətinin formalaşması ideyasını
- elmin ümumbəşəri əsasları konsepsiyasını

345 Təmələndə əcdadların ənənələrinin olduğu mədəniyyət necə adlanır.

- Şərq
- elitar
- kütləvi
- etniki
- Qərb

346 Mühafizəkarlıq hansı mədəniyyətin xüsusiyyətidir:

- fərdi
- elitar
- kütləvi
- etniki
- Qərb

347 Müəyyən cəmiyyətin spesifik cəhətlərə malik olan mədəniyyəti necə adlanır:

- lokal
- kütləvi
- korporativ
- qlobal
- etnik

348 Milli mədəniyyəti hansı dəyərləri müdafiə edir:

- düzgün variant yoxdur
- arxaik
- qeyri-ənənəvi
- ənənəvi
- adi-gündəlik

349 Müxtəlif milliyyətlərin nümayəndələrinin ünsiyyətində özünü büruzə verən siyasi, ideya-mənəvi, etik normalar toplusu necə adlanır?

- submədəniyyət
- regional mədəniyyət
- xalq mədəniyyəti
- millətlərarası ünsiyyət mədəniyyəti
- milli mədəniyyət

350 Mif, əfsanə, nağıl, mahnı və rəqsləri daxil edən kollektiv mədəniyyət necə adlanır?

- kütləvi mədəniyyət
- xalq yaradıcılığı
- bədii özəfaliyyət
- milli mədəniyyət
- sənətkarlıq

351 Ümumbəşəri ilə etnikinin birləşməsi hansı mədəniyyəti yaradır:

- elitar
- Qərb
- kütləvi
- milli
- ənənəvi

352 Peşə ədəbiyyatına söykənən, xarici təsirlərə açıq olan, lakin etnik özünəməxsusluğunu qoruyub saxlayan mədəniyyət necə adlanır?

- ənənəvi mədəniyyət
- populyar mədəniyyət
- kütləvi mədəniyyət
- milli mədəniyyət
- elitər mədəniyyət

353 O.Şpenqlerin mədəniyyətə baxışlarını əks etdirən əsəri necə adlanır:

- «Psixozanaliz»
- “İnsan fenomeni”
- “Hindistan mədəniyyəti”
- «Avropanın qürubu»
- «Sivilizasiyaların toqquşması»

354 Ərazisi və iqtisadi həyatı ortaq olan müxtəlif təbəqələrin, qrup və siniflərin mədəniyyətinin sintezi necə adlanır?

- iqtisadi mədəniyyət
- regional mədəniyyət
- xalq mədəniyyəti
- milli mədəniyyət
- milli-mədəni muxtariyyət

355 Bu və ya digər millətin nümayəndələri tərəfindən öz milli maraqlarının, ideal və motivlərinin dərk olunması necə adlanır?

- ideologiya
- refleksiya
- özünüdərk
- milli özünüdərk
- mentalitet

356 Mif, əfsanə, nağıl, mahnı və rəqsləri daxil edən qeyri-peşəkar, anonim, kollektiv mədəniyyət necə adlanır?

- kütləvi mədəniyyət
- xalq yaradıcılığı
- bədii özfəaliyyət
- milli mədəniyyət
- mifologiya

357 Milli mədəniyyətlər tipinə aid deyil:

- Roman
- Almaniya
- Skandinaviya
- Şərq
- Asiya

358 Milli mədəniyyətlər tipinə aid deyil:

- ingilis-sakson
- Almaniya
- Skandinaviya
- Qərbi
- Asiya

359 Hansı konsepsiyalarda ümumbəşəri olan dünya tarixinin müəyyən mərhələsində ideya cəhətdən üstün olan milli mədəniyyətlə təmsil olunmuşdur:

- Sadalananların hamısında
- Tsiklik konsepsiyalarında
- Psixoloji konsepsiyalarda
- Xətti tarixi inkişaf konsepsiyalarında
- Materializmdə

360 Hansı konsepsiyalarda ümumbəşəri maddi və mənəvi mədəniyyətin vəhdəti kimi təmsil olunmuşdur:

- Xətti tarixi inkişaf konsepsiyalarında
- Sadalananların hamısında
- Tsiklik konsepsiyalarında
- Psixoloji konsepsiyalarda
- Materializmdə

361 Mədəniyyətdə sosial-sinfi başlanğıc hansı formada təzahür edir:2

- Elm
- Hüquq
- Əxlaq
- İdeologiya
- Din

362 Sovet dövrünün fəlsəfi ədəbiyyatında mədəniyyətin sərvətlərinə hansı yanaşma üstünlük təşkil edirdi:

- Tarixi
- Sivilizasiya
- Formasiya
- Sinfi
- Elmi

363 Sinfi xarakter daşımır:

- ənənələr
- Elm
- Dil
- sadalananların hamısı
- Texnika

364 Bu və ya digər dərəcədə sinfi xarakter daşıyır:

- maarifçilik
- fəlsəfə
- incəsənət
- sadalananların hamısı
- əxlaq

365 Sinfi xarakter daşımır:

- maarifçilik
- fəlsəfə
- incəsənət
- Texnika
- əxlaq

366 Milli təcridolunmanın təbliğindən ibarət olan ideologiya və siyasət necə adlanır:

- etnisizm
- Genosid
- Nasizm
- Nasionalizm
- Şovinizm

367 Mədəniyyətdə millilik nədə öz ifadəsini tapır:

- adətlərdə
- İncəsənətdə
- dildə
- sadalananların hamısında
- dində

368 Sənət əsərinin ümumbəşəri mədəniyyətə daxil olmasının yeganə şərti hansıdır:

- Düzgün cavab yoxdur
- Onun sinfiliyi
- Onun mentallığı
- Onun itməyən əhəmiyyətə malik olması
- Onun maraqlı olması

369 Mədəniyyət hadisələrinin yox olmasının səbəblərini göstərin:

- epataj məqsədini güdmə
- dünya əhəmiyyətli obrazlar səviyyəsinə yüksələ bilməmə
- xalqın mentallığına uyğun gəlməmə
- cavabların hamısı doğrudur
- məzmun yox, yalnız formaya əsaslanma

370 Müasir bəşəriyyətin və vahid ümumbəşəri mədəniyyətin qərarlaşmasının təməlinə durur:

- İngilis dili
- ekoloji böhran
- xalqlar və etnosların olması
- dünyanın bütövlüyü
- ümumi adətlər

371 Mədəniyyətlərin unifikasiyası nə deməkdir:

- mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsirləri
- mədəniyyətlərin bir-birini qarşılıqlı zənginləşdirməsi
- mədəniyyətlərin bir-birinə yaxınlaşması
- beynəlxalq birlik tərəfindən müəyyən ümumi dəyərlər sisteminin qəbul edilməsi
- mədəniyyətlərin bir-birini inkar etməsi

372 Beynəlxalq birlik tərəfindən müəyyən ümumi dəyərlər sisteminin qəbul edilməsi necə adlanır:

- mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsirləri
- mədəniyyətlərin bir-birini inkar etməsi
- mədəniyyətlərin bir-birinə yaxınlaşması mədəniyyətlərin bir-birini qarşılıqlı zənginləşdirməsi
- mədəniyyətlərin unifikasiyası
- mədəniyyətin inteqrasiyası

373 Peşə hazırlığı keçməyən anonim şəxslər tərəfindən yaradılır:

- ümumbəşəri mədəniyyət
- milli mədəniyyət
- bütün cavablar doğrudur

- tayfa mədəniyyəti
 mif

374 Aşağıdakılardan hansı milli mədəniyyət tərəfindən yaradılmışdır:

- rəqslər
 nəzəriyyələr
 miflər
 əfsanələr
 mahnılar

375 Mənəvi mədəniyyətdə varislik nəyin hesabına təmin olunur:

- dilin
 sinfliyin
 milliliyin
 ümumbəşərinin
 ənənələrin

376 Əsrin əvvəllərində Azərbaycanda Qərbləşmə necə qarşılanmışdır:

- heç biri
 neqativ qarşılanmışdı
 bütövlükdə pozitiv
 birmənalı qarşılanmamışdı
 təqlid edilir.

377 Aşağıda sadalananlardan kim beynəlmiləçiliyi tənqid etmişdir?

- C.Cabbarlı
 Ə.Ağayev
 A.Şaiq
 A.Səhhət
 Ə.Hüseynzadə

378 Məhəmməd Hadi qərbləşmə meyllərinə necə münasibət ifadə edirdi:

- passiv-seyrçi
 pozitiv
 neqativ
 rasionall-konsentrativ
 liberal

379 Azərbaycan mütəfəkkirlərində vətənpərvərlik və beynəlmiləçilik -

- beynəlmiləçilik qəbul edilmir
 vətənpərvərlik millətçilik səviyyəsinə yüksəlir
 ziddiyyət təşkil edir
 təzad təşkil etmir
 beynəlmiləçilik ifrat hal alır

380 Azərbaycan mütəfəkkirləri Şərq və Qərb dixotomiyasını necə qəbul edirdilər?

- Dünya bütövdür, Şərq-Qərb dixotomiyası mövcud deyildir.
 Qərb Şərqi özündə "əridəcək"
 Qərb ilə Şərq həmişə fərqli olacaq
 uzlaşmanı zəruri hesab edirdilər.
 Şərq Qərbdən daha üstündür

381 Aşağıda qeyd olunanlardan hansılar bir etnosu digərindən fərqləndirən əsas cəhətlərə aid deyil (Çəki: 1)

- Davranış normalını və vərdişlər
- İncəsənət
- Dil
- Sosial vəziyyət
- Adət-ənənə

382 Aşağıda sadalananlardan hansı millətlərarası münaqişələrin meydana gəlmə səbəblərinə aid deyil (Çəki: 1):

- Etnoslararası gərginliyin artması
- Xalqların müstəqil milli dövlət yaratmağa can atması
- Xalqların müstəqil həyat formalarına cana atması
- Müxtəlif etnik qrupların mənafeələrini maksimum dərəcədə uzlaşdırılması
- İnkişaf ehtiyatlarının məhdudluğu

383 Bir etnosu digərindən ayıran əsas cəhətləri göstərin (Çəki: 1):

- milli siyasət, iqtisadiyyat, dil
- dövlət, müxtariyyat, siyasət
- siyasət, iqtisadiyyat, ideologiya
- dil, adət-ənənələr, davranış normaları, incəsənət
- siyasət, dil, muxtariyyat

384 Millətdaxili, milli-etnik birliklərarası və xalqların şəxsiyyət səviyyədə münasibətləri özündə hansı anlayışı əks etdirir? (Çəki: 1)

- milli-etnik
- etnik birliklər
- milli məsələ
- milli münasibətlər
- ərazi biliyi

385 Milli məsələni demokratik yolla tənzim etmənin başlıca prinsipi nədən ibarətdir? (Çəki: 1)

- milli etnik münasibətlər
- milli münasibətlər
- millətdaxili münasibətlər
- Millətlərin öz müqəddəratını təyin etməsi
- milli münaqişələrin həlli yolları

386 Həyat, sağlamlıq, təminat, qüvvə aşağıda göstərilən hansı dəyərlərə uyğundur?

- əxlaqi dəyərlər;
- sosial dəyərlər;
- vital dəyərlər;
- estetik dəyərlər.
- siyasi dəyərlər;

387 Güzəllik, ideal, stil, harmoniya, moda aşağıda göstərilən hansı dəyərlərə uyğundur?

- əxlaqi dəyərlər;
- sosial dəyərlər;
- vital dəyərlər;
- estetik dəyərlər
- siyasi dəyərlər;

388 Mədəniyyətin dünyəvi, bəşəri sivilizasiyaları zənginləşdirən milli mədəniyyətlərin qarşılıqlı

zənginləşməsinə nəzərdə tutan funksiyası hansıdır?

- sosiallaşdırma.
- kommunikativ;
- aksioloji;
- inteqrasiya;
- humanist;

389 Mədəniyyətin müəyyən şəxsiyyət tipini formalaşdırması ilə izah edilən funksiyası hansıdır?

- humanist;
- kommunikativ;
- aksioloji;
- sosiallaşdırma
- inteqrasiya;

390 İnsanın ictimai münasibətləri, mənəvi dəyərləri mənimsəməsi, onları öz şəxsiyyətinin daxili mahiyyətinə, özünün sosial keyfiyyətlərinə çevməsi prosesi necə adlanır?

- maariflənmə.
- özgələşmə;
- fərdiləşmə;
- sosiallaşma
- şəxsiyyətin "ikiləşməsi";

391 Mədəniyyətin ilk növbədə incəsənətdə, bədii yaradıcılıqda təzahür edən funksiyası hansıdır?

- humanist;
- kommunikativ;
- aksioloji;
- estetik
- inteqrasiya;

392 Hansı funksiya mədəniyyətin müəyyən şəxsiyyət tipini formalaşdırılması ilə izah edilir

- Reqliyativ funksiya
- Aksioloji qiymətləndirici funksiya
- Sosiallaşdırma funksiyası
- İnteqrasiya funksiyası
- İnformativ funksiya

393 Hansı funksiyanın köməkliyi ilə əxlaq və hüquq kimi normativ sistemlər möhkəmləndirilir

- Aksioloji funksiya
- Humanistləşmə funksiyası
- Mühitə uyğunlaşma funksiyası
- Reqliyativ və ya normati funksiya
- İnteqrasiya funksiyası

394 Hansı ədəbiyyatda Mədəniyyətə təkə insan fəaliyyətinin nəticələri deyil, həm də həmin fəaliyyətin özü daxildir konsepsiyası geniş yayılmışdır

- Politologiya
- Fəlsəfə
- Aksioloji
- Kulturoloji
- Psixologiya

395 Estetik funksiya aşağıdakılardan hansının funksiyasına aiddir

- sinergetikanın
- fəlsəfənin
- elmin
- incəsənətin
- aksiologiyanın

396 Müəyyən şəxsiyyət tipini formalaşdıran funksiya

- Requlyativ
- Aksioloji
- Sosiallaşdırma
- Mühitə uyğunlaşma
- İnteqrasiya

397 Mədəniyyətin sosiallaşdırma funksiyası reallaşır

- elmin inkişafında
- davranışın tənzimlənməsində
- dəyərlərin formalaşdırılmasında
- müəyyən şəxsiyyəti tipinin formalaşdırılmasında
- cəmiyyətin inteqrasiyasında

398 Dünyanın fundamental qanunlarını dərk etməklə onun rəşional konstruksiyasını vermək aşığıdakılardan hansının məqsədini təşkil edir

- fəlsəfənin
- dinin
- mifin
- elmin
- incəsənətin

399 Paradiqma anlayışını elmə hansı filosof gətirib?

- Hegel
- Platon
- Kun
- Kant
- Aristotel

400 Mədəniyyətin qnoseoloji funksiyasını göstərin:

- Kommunikativ funksiyası
- tənzimləmə funksiyası
- sosial təcrübənin ötürülməsi funksiyası
- idrak funksiyası
- Normativ funksiya

401 Sosial təcrübənin nəşildən nəşlə ötürülməsi mədəniyyətin hansı funksiyasında realizə edilir:

- humanist funksiyası nda
- Qnoseoloji funksiyası nda
- tənzimləmə funksiyası nda
- Sosiallaşdırma funksiyası nda
- Normativ funksiyasında

402 Mədəniyyətinin aksioloji funksiyası daha çox təzhür edir

- İqtisadiyyatda
- siyasətdə

- Elmdə
 əxlaqda
 hüquqda

403 Xeyir, xeyirxahlıq, dostluq, şərəf, sədaqət, ədalət, böyüklərə ehtiram, uşaqlara məhəbbət aşağıda göstərilən hansı dəyərlərə uyğundur?

- estetik dəyərlər.
 sosial dəyərlər;
 vital dəyərlər;
 əxlaqi dəyərlər;
 siyasi dəyərlər;

404 Milli məsələni həll etmənin ən doğru yolu hansı səviyyədə həll olunmasıdır (Çəki:

- İqtisadi-siyasi
 Sosial-mədəni səviyyə
 Milli etnik səviyyə
 Etno-mədəni səviyyə
 Sosial-siyasi səviyyə

405 Tarixən müəyyən ərazi hüduqlarında yaşayan mədəniyyət, dil və psixoloji xarakterin dəyişilməz xüsusiyyətlərinə və ümumi cəhətlərinə malik olan, həmçinin özlərinin birliyinin və başqalarından fərqlərini dərk edən insanların sabit məcmusu necə adlanır? (Çəki: 1):

- sosial-etnik birlik
 milli varlıq
 xalq
 etnos
 millət

406 Milli məsələni demokratik yolla tənzim etməyin əsas siyasi-hüquqi prinsipi millətlərin hansı hüququna aiddir? (Çəki: 1)

- siyasi,iqtisadi və s. problemlərin həll etmək
 vətəndaşların hüquqlarını təmin etmək.
 davranış formalarına nail olmaq
 öz müddəratını təyin etmək
 adət-ənənələrinə inkişaf etdirmək

407 Mədəniyyətlərdə vəhdətin ifadə forması:

- internətləşmə və informasiya mübadiləsində
 ictimai həyatın beynəlmilləşməsində
 ümumdünya üzrə əlaqələrin genişlənməsində
 göstərilənlərin hamısında özünü göstərir
 milli hədlərin dağılmasında

408 Mədəniyyətlərin rəngarəngliyinə aşağıdakı amillər təsir göstərir

- mədəni
 ideoloji
 siyasi
 bunların hamısı
 sosial

409 Bu yanaşmalardan hansına görə vahid mədəniyyət yox, lokal sivilizasiyalar mövcuddur

- sosioloji yanaşma

- pozitivist yanaşma
- formasion yanaşma
- kulturoloji yanaşma
- marksizm

410 Dünyanın müxtəlif regionlarının qarşılıqlı asılılığının artması necə adlanır

- təsisatlanma
- divergensiya
- texnojilm
- Qloballaşma
- beynəlmillilləşmə

411 Mədəniyyətdə rəngarənglik

- milli mədəniyyətlərin paralel mövcudluğudur
- siyasi sistemlərin qarşılıqlıdır
- idarəçilik formalarının müxtəlifliyidir
- dünya inkişafında ziddiyyətlərin dərinləşməsidir
- ideologiyada rəqabətdir

412 Mədəniyyətin milliliyi nəyi ifadə edir

- digər xalqlara qarşı ayrı-seçkilik münasibətlərini
- millətlərin dinc yanaşı şəraitdə yaşamasını
- suveren dövlət quruculuğunu
- Bunların heç birini
- mentalitetə əsaslanmağı

413 Azərbaycanın dünya birliyinə inteqrasiyasının əsas göstəricilərini göstərin

- Şərqlə Qərbin uğurlu sintezi
- Bakı - Ceyhan neft kəməri
- Böyük İpək yolu
- hamısı
- Trans-xəzər layihələri

414 Mədəniyyətin rəngarəngliyi əsas etibarilə aşağıdakı amillərin təsiri nəticəsidir

- konkretlik və məntiqilik amili
- mahiyyət və hadisə
- zərurət və təsadüf
- məkan və zaman
- tarixilik və varislik

415 Mədəniyyətlərin vəhdəti

- bunların hamısı ilə tənzimlənir
- təhsilin humanitarlaşması
- insanın ictimai mahiyyəti
- inkişafın ümumi qanunauyğunluğu
- ictimai münasibətlər sistemi

416 Vahid bəşər mədəniyyəti

- bunların hamısından yararır
- mədəniyyətlərarası dialoqdan
- ümumplanetar konsensusdan
- lokal mədəniyyətlərin vəhdətindən

- milli mədəniyyətlərin məcmusundan

417 Mədəniyyətlərəarası dialoq

- global problemlərin aradan qaldırılması funksiyası yerinə yetirir
- mentalitet anlayışını aradan qaldırmaq
- mili birlikləri universallaşdırmaq
- Mədəniyyət və sivilizasiyaların tarixi münasibətlərinin optimal davamı
- sülhün əldə olunması

418 Mədəniyyətdə beynəlmiləllik nəyi istisna edir

- dini etiqadı
- dialoqu
- Bunların heç birini
- mədəniyyətlərəarası
- milli mentaliteti

419 Aşağıda göstərilən variantların hansında milli məsələnin həllinin başlıca demokratik prinsipi əks edilmişdir? (Çəki: 1)

- özünü təyin etmə
- milli münasibətlər
- milli-etnik
- hüquqi bərabərliyi
- millətdaxili münasibətlər

420 İctimai həyatın bütün sahələrində insan davranışının tənzimlənməsi mədəniyyətin funksiyasında həyata keçirilir

- Kommunikativ
- Fəaliyyət
- İnformasiya
- Normativ
- Tərbiyəvi

421 Mədəniyyətdə bədii dəyərlərin toplanması və onların insanın davranış və düşüncə tərzinə təsir göstərməsi mədəniyyətin hansı funksiyasında özünü büruzə verir

- Tərbiyəvi
- Normativ
- İnformasiya
- Aksioloji
- Fəaliyyət

422 Mədəniyyətin kommunikativ funksiyası:

- Mədəniyyətin simvol və dəyərlərinə diqqət yetirir
- Bilik və dəyərlərin mənimsənilməsi vasitəsilə şəxsiyyətin formalaşmasını təmin edir
- İnsanların sosial qruplara birləşməsini təmin edir
- insanın ünsiyyəti üçün şərait və vasitələri təmin edir
- İctimai təcrübənin qorunub saxlanmasını təmin edir

423 Mədəniyyətin idraki funksiyası üçün səciyyəvidir:

- şəxsiyyətin sosiallaşdırılması
- informasiyanın qorunub saxlanması və sistemləşdirilməsi
- ümumi baxışlar, inaclər, dəyərlər əsasında sosial qrupların və xalqların birləşdirilməsi
- ətraf reallığın mənimsənilməsi və dəyişdirilməsi

- dünya haqqında biliklərin genişləndirilməsi və onların simvolik formada nəsildən nəslə ötürülməsi

424 Mədəniyyətin insan ünsiyyəti üçün şərait və vasitələrinin formalaşdırılmasını göstərən funksiyasını göstərin

- Normativ
 Aksioloji
 Tərbiyəvi
 Fəaliyyət
 Kommunikativ

425 Aşağıdakılardan hansı mədəniyyətin funksiyası deyil

- tənzimləmə
 Kommunikativ
 Semiotik
 ontoloji
 informasiya

426 Mədəniyyətin tənzimləyici funksiyası hansı sistemlərlə dəstəklənir

- nümunələr
 adətlər
 ənənələr
 sadalananların hamısı
 rituallar

427 Cəmiyyətdə uyğunlaşmanın mütləqləşdirilməsi hansı doktrinanın əsasını qoymuşdur

- Biologizm
 Sosial psixologizm
 Sosial –şovinizm
 «sosial darvinizm»
 Naturalizm

428 Mədəniyyətin informativ funksiyası nəyə xidmət edir:

- insanın sosiallaşmasına
 insanın ətraf mühitə uyğunlaşmasına
 dünyanın dərk olunması və mənimsənilməsinə
 tarixi varisliyin və sosial təcrübənin ötürülməsinə
 insan davranışının tənzimlənməsinə

429 Tarixi varisliyin və sosial təcrübənin ötürülməsinə mədəniyyətin hansı funksiyası xidmət edir

- inteqrasiya
 kommunikativ
 dərk etmə,
 informativ
 tənzimləyici

430 Mədəniyyət hansı funksiyasına görə bəzən bəşəriyyətin qeyri-genetik yaddaş 1 adlandırılır

- inteqrasiya
 kommunikativ
 dərk etmə,
 informativ
 tənzimləyici

431 Mədəni olmaq üçün insan dünya mədəniyyətinin bütün mərhələlərindən keçməlidir deyən mütəfəkkiri göstərin

- K.Yaspers
- K.Marks
- İ.Kant
- İ.Höte
- M.Haydegger

432 Mədəniyyətin tənzimləyici funksiyası hansı normativ sistemlərlə möhkəmləndirilir

- din və siyasət
- elm və siyasət
- elm və əxlaq
- əxlaq və hüquq
- elm və din

433 Əxlaq və hüquq kimi tənzimləyici sistemlərlə mədəniyyətin hansı funksiyası möhkəmləndirilir

- inteqrasiya
- informativ
- dərkətmə,
- tənzimləyici
- kommunikativ

434 Həyatın müxtəlif sahələrində və şəraitində nəsildən nəslə ötürülən normaların möhkəm və davamlı davranış sisteminə deyilir

- ritual
- adət
- əxlaq
- hüquq
- ənənə

435 Vital dəyərlərə aid olmayanı göstərin

- Qüvvə
- Sağlamlıq
- həyat
- Qanun
- təminat

436 Sosial dəyərləri göstərin

- ailə
- əmək
- ictimai vəziyyət
- sadalananların hamısı
- peşə

437 Sosiallaşmanın məzmununu, vasitə və üsullarını müəyyənləşdirən amili göstərin

- kollektiv
- elm
- hüquq
- mədəniyyət
- siyasət

438 Mədəniyyətin estetik funksiyası ilk növbədə nədə təzahür edir

- təhsildə
- hüquqda
- əzlaqda
- incəsənətdə
- elmdə

439 Göstərilənlərdən hansı əxlaqın funksiyası deyildir?

- tənzimləyici
- idraki
- qiymətverici
- Ontoloji
- imperativ

440 Mədəniyyətin inkişafında vəhdət və rəngarənglik

- mədəniyyətin inkişaf səviyyəsidir
- cəmiyyətin yüksəliş dövrüdür
- mədəniyyətin inkişafında son mərhələdir
- Bəşəriyyətin inkişafına təkan verən dilemmadır
- tərəqqinin əsas göstəricisidir

441 Mədəniyyətdə vəhdətin əsas göstəricisi hansıdır?

- kommunikasiyanın artması
- Beynəlxalq ünsüyyətin dərinləşməsi
- iqtisadi əməkdaşlığın güclənməsi
- Bunların hamısı
- miqrasiyanın genişlənməsi

442 Mədəniyyətin milli və ümumbəşəri məqamları mədəniyyətdə

- mədəniyyətlərin dialoqu və qarşılıqlı inkişafının əsasıdır
- sivil inkişafın göstəricisidir
- rəngarəngliyin təminatıdır
- mədəniyyətin inkişaf qanunauyğunluğudur
- lokal sivilizasiyaların məcmusudur

443 Mədəniyyət proseslərinin rəngarəngliyinə müsbət təsir edən amilləri göstərin

- bunların heç biri
- irqi ayrı seçkilik
- siyasi ziddiyyətlər
- Sosial amillər
- milli adət ənənələr

444 Elmi ədəbiyyatda Mentalitet termini ilk dəfə kim işlətmişdir

- Şpenqler
- Russo
- Herder
- R.Emerson
- Danilevski

445 Mədəniyyətin rəngarəngliyi hər şeydən əvvəl onun

- konkretliyində təzahür edir
- paralel mövcudluğunda
- düzxətli inkişafında

- qeyri-bərabər inkişaf etməsində
- birtərəfliliyində

446 Mədəniyyətin vəhdəti aşağıdakılar ilə şərtlənir

- maddi nemətlər istehsalı
- ümumdünya tarixinin yekcinsliyi
- tarixin dialektik anlaşılması
- vahid mütərəqqi istiqamətdə inkişafı
- əməyin ictimai xarakteri ilə

447 Mədəniyyətin vəhdətinə xərəl gətirən amil

- kütləvi mədəniyyət faktoru
- multikulturalizm
- sintetik təfəkkür
- milli identifiklik və özgürlük
- bunların heç biri

448 Mədəniyyətlərarası dialoqun Şərqdə fəal nümayəndəsini göstərin

- Xətib Təbrizi
- İndira Qandi
- Yasir Ərəfat
- Mona Əbül –Fədl
- İbn Haldun

449 Mədəniyyətin milliliyi dedikdə nə nəzərdə tutulur

- regional inteqrasiya
- mentalitet fərqi
- mədəniyyətin beynəlmiləlliyinə xələl gətirən amil
- bunların heç biri
- dini etiqad

450 Mədəniyyətdə vəhdət

- rəngarəngliyin təminatıdır
- müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizə formasıdır
- ayrı-ayrı xalqların qarşılıqlı asılılığıdır
- müxtəlif milli mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsirdə tərəqqisidir
- ziddiyyətlərin bərişdirilməsidir

451 Aşağıdakılardan hansında İ.Kantın fikri düzgün verilmişdir

- mədəniyyətdə rəngarənglik ümumbəşəri vəhdətin motivasiyasıdır
- «Xalqların tərəqqisi – tarixin hərəkətidir»
- «bəşəriyyətin tarixi həyatı universallaşma, inteqrallaşma və sintezləşməyə doğru inkişafın mərhələləridir»
- cəmiyyət daim tərəqqi edən, təkmilləşən vahid bir orqanizmdir və «xalqların ittifaqı» ilə nəticələnə bilər
- Milli birliklərin universallaşması mədəni vəhdətin əsasıdır

452 Mədəniyyətdə milli və beynəlmiləl cəhətlər

- ümumbəşəri inteqrasiyanın əsas xüsusiyyətini təşkil edir
- sivilizasiyaların toqquşması ilə nəticələnir
- mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsirinə səbəb olur
- Mədəniyyətin bölünməzliyinin göstəricisidir
- mədəniyyətin sinkretizmini əsaslandırır

453 Mədəniyyətin vəhdəti ideyasının dialektik izahı nəyi ehtiva edir

- özünəməxsusluqları
- konkret təfərrüatları
- Mədəniyyətlərin ümumiliyini
- bunların hamısını
- rəngarəngliyi

454 Mentalitet sözünün ilk mənası

- Bunlardan heç biri
- mədəni səviyyə anlamında işlənmişdir
- intellekt və savadı ifadə etmişdir
- düşüncə tərzini, təfəkkür deməkdir
- Bunların hamısı

455 Mentalitet bir termin kimi kim tərəfindən elmə gətirilmişdir?

- İbn Haldun
- Herder
- Hegel
- REmerson
- KMarks

456 XX əsr yeni incəsənətin bünövrəsini nə təşkil etməlidir

- Dehumanistləşmə
- Mənəvi düşüncə
- Tarixi inkişaf
- Sosial mədəniləşmə
- Humanistləşmə

457 Elmin əsas aparıcı funksiyası hansıdır

- dünya görüşü
- proqnostik
- əməli-praktiki
- izahedici
- sosial yaddaş

458 İnsanın mənəvi tələbatlarının inkişafı nə ilə əlaqələndirilir?

- Sosial-siyasi fəallıq göstərməsi yolu ilə
- Fərdin fizioloji imkanları ilə
- İqtisadi fəaliyyət ilə
- Uzunmüddətli təhsil və tərbiyə ilə
- Müxtəlif oyunlarda iştirak etmək ilə

459 Mədəniyyətin aksioloji funksiyası öz ifadəsini nədə tapır

- cəmiyyətin inteqrasiyasında
- reallığın dərkində
- davranışın tənzimlənməsində
- dəyərlərin formalaşdırılmasında
- informasiyanın ötürülməsində

460 Hansı funksiya mədəniyyətin müəyyən şəxsiyyət tipinin formalaşması ilə izah edilir

- İnteqrasiya funksiyası

- Requlyativ funksiya
- İnformativ funksiya
- Aksioloji qiymətləndirici) funksiya
- Sosiallaşdırma (humanistləşdirmə) funksiyası

461 Aşağıdakılardan hansı mədəniyyətin funksiyasına aid deyildir?

- Dərketmə
- Aksioloji
- Mühitə uyğunlaşma
- İnteraktiv
- İnteqrasiya

462 Müəyyən şəxsiyyət tipini formalaşdıran funksiya

- Requlyativ
- Aksioloji
- Mühitə uyğunlaşma
- Sosiallaşdırma
- İnteqrasiya

463 Dərketmə funksiyası öz təzahürünü nədə tapır

- Tərbiyədə
- Cəmiyyətdə
- Sosial şəraitdə
- Elmdə
- Təbiətdə

464 Mədəniyyətin hansı funksiyası ikili istiqamətə malikdir

- Requlyativ funksiya
- Kommunikativ funksiya
- İnformativ funksiya
- Aksioloji funksiya
- Dərketmə funksiya

465 Siqnifikativ funksiyanın məzmununa nə daxildir?

- Belə bir funksiya mövcud deyildir
- qloballaşma
- mədəniyyətlərarası dialoq
- işarələr, simvolların dərki
- mədəni inkişafda fasiləlik və fasiləsizlik

466 Hər hansı bir şəxsin mühitini dəyişməsilə yeni mühitə uyğunlaşmasını mədəniyyətin hansı funksiyasına aid etmək olar?

- Sosiallaşdırma
- Requlyativ normati
- Dərketmə
- Adaptasiya
- Kommunikativ

467 İnformativ funksiya nəyə xidmət edir?

- Təbii və sosial şəraitə uyğunlaşmasına
- Müəyyən şəxsiyyət tipinin formalaşmasına
- Cəmiyyətin bütün insanlara tələb və normalar sistemilə yaşamasına

- Tarixi varisliyin və sosial təcrübənin ötürülməsinə
- Bəşəri sivilizasiyaların zənginliyinin yaradılmasına

468 Hansı funksiya əxlaqın hüquq kimi normativ sistemlərlə möhkəmlənməsidir?

- Qnoseoloji
- İnteqrasiya
- Hümanistləşmə
- Requlyativ
- Qiymətləndirici

469 Mədəniyyət hansı funksiyanı yerinə yetirmir

- sosiallaşdırma
- aksioloji
- proqnostik
- tənzimləyici
- semiotik

470 Vahid ümumbəşəri sivilizasiyanın formalaşmasının təminatçısı mədəniyyətin hansı funksiyasıdır

- Requlyativ
- Dərketmə
- Kommunikativ
- İnformativ
- Sosiallaşma

471 İnformativ funksiya ilə qarşılıqlı əlaqədə olan funksiya hansıdır?

- İnteqrasiya
- Dərketmə
- Requlyativ
- Kommunikativ
- Aksioloji

472 Biliklərin sistemləşdirilməsi hansı funksiya üçün xasdır?

- Kommunikativ
- Requlyativ
- İnformativ
- Qnoseoloji
- Aksioloji

473 Sokrat tərəfindən verilmiş Xeyir nədədir? sualına cavab tapılması hansı funksiyada təzahür edir?

- Dərketmə
- Qiymətləndirici
- Hümanistləşmə
- Mühitə uyğunlaşma
- Kommunikativ

474 Dünyəvi, bəşəri sivilizasiyaların zənginliyinin yaradılmasına və milli mədəniyyətlərin qarşılıqlı zənginləşməsinə xidmət edən funksiya

- Hümanistləşmə
- İnteqrasiya
- Qnoseoloji
- İnformativ
- Kommunikativ

475 Mədəniyyətin təbii və sosial şəraitə uyğunlaşmasını nəzərdə tutan funksiyası hansıdır

- Mühitə uyğunlaşma funksiyası
- Reqlyativ funksiya
- İnformativ funksiya
- Sosiallaşma funksiyası
- Dərketmə funksiyası

476 Tarixi varisliyin və sosial təcrübənin ötürülməsinə xidmət edən funksiya hansıdır

- Mühitə uyğunlaşma funksiyası
- Normativ funksiya
- İnsan qruplarının inteqrasiyası funksiyası
- İnformativ funksiya
- Sosiallaşma funksiyası

477 Hansı müəlliflər öz əsərlərində mədəniyyətin tənəzzülünü kütləviləşmə fenomeni ilə izah edirlər

- R. Mixels və A. Şopenhauer
- R. Mixels və Q. Mosk
- M.F. Dostoyevski və AS Puşkin
- F. Nitsşe və Şpengler
- Şopenhauer və Q. Mosk

478 Məncə, mədəniyyəti-bəşəriyyə millətlərin zəhmətlərindən hasil olan bir yekundur – fikrinin müəllifi kimdir?

- M.F.Axundzadə
- Ü.Hacıbəyli
- N.Nərimanov
- M.Ə.Rəsulzadə
- M.Hadi

479 Aşağıdakı fikirlərdən hansı Ü.Hacıbəyova aiddir

- “Məncə, mədəniyyəti-bəşəriyyə millətlərin zəhmətlərindən hasil olan bir yekundur”
- “Hüriyyətə, cumhuriyyətə layiq olduğumuzu hər kəsə və hər tayfaya anladınız”
- “Təəssüflər olsun ki, bizim millətdə mühitə çox tez qarılmaq kimi böyük bir naqisə vardır... Zira bu aşkardır ki, öz qədrini bilməyən qədrini özgə heç vaxt bilməz”
- “Biz Azərbaycanı Evropaya tanıtdırmalıyıq Özümüzə məxsus tarixə, gözəl və xüsusi bir ədəbiyyata, sənaye-nəfisəyə malik olduğumuzu onlara bildirməliyik”
- “Türkün irtidat edib firəngləşməsi firənglərin, yaxud mürtədlərin tərəqqisi deməkdir, yoxsa Türk və müsəlmanların tərəqqisi demək deyil”

480 Aşağıdakı fikirlərdən hansı A.Səhhətə aid deyil

- “Hər tayfanı həmişə özünə tanıtdıran ədibləri, şairləri olduğu halda bizimkilər qeyriləri tərif və tosiyə etməyə həvəsli olmuşlar”
- “Dünya tarixinin səhifələrini araşdırsaq, bütün türklər kimi mühitin təsiratına tabe qövm azdır, bəlkə yoxdur desəm, xəta etməmiş olaram Daima şərəfi-millimizi, ədəbiyyatımızı, lisanımızı, adəti-qövmiyyələrimizi unutmağa hazırıq”
- “Hüriyyətə, cumhuriyyətə layiq olduğumuzu hər kəsə və hər tayfaya anladınız”
- “Türkün irtidat edib firəngləşməsi firənglərin, yaxud mürtədlərin tərəqqisi deməkdir, yoxsa Türk və müsəlmanların tərəqqisi demək deyil”
- “Təəssüflər olsun ki, bizim millətdə mühitə çox tez qarılmaq kimi böyük bir naqisə vardır Zira bu aşkardır ki, öz qədrini bilməyən qədrini özgə heç vaxt bilməz”

481 Aşağıda göstərilən fikirlərdən hansı M.Ə.Rəsulzadəyə məxsusdur

- “Biz Azərbaycanı Evropaya tanıtdırmalıyıq Özümüzə məxsus tarixə, gözəl və xüsusi bir ədəbiyyata, sənaye-nəfisəyə malik olduğumuzu onlara bildirməliyik”

- “Türkün irtidat edib firəngləşməsi firənglərin, yaxud mürtədlərin tərəqqisi deməkdir, yoxsa Türk və müsəlmanların tərəqqisi demək deyil”
- “Hüriyyətə, cumhuriyyətə layiq olduğumuzu hər kəsə və hər tayfaya anladınız”
- “Məncə, mədəniyyəti-bəşəriyyə millətlərin zəhmətlərindən hasil olan bir yekundur”
- “Təəssüflər olsun ki, bizim millətdə mühitə çox tez qapılmaq kimi böyük bir naqisə vardır...Zira bu aşkardır ki, öz qədrini bilməyənin qədrini özgə heç vaxt bilməz”

482 Milli vətənpərvərliyə cılız, xırda hiss kimi yanaşmanı tarixi mərəz adlandıran mütəfəkkir kimdir?

- H.Cavid
- Ü.Hacıbəyli
- Ə.Hüseynzadə
- A.Səhhət
- M.Hadi

483 Qərb fəzilətlə yanaşı, səfalətin də məskənidir O, əngin dəniz kimi qorxuncdur İnsan onda inci tapa, və ya boğula bilər – fikrindən aşağıdakı mütəfəkkirlərdən hansı çıxış edib

- MHadi
- Ü.Hacıbəyli
- Ə.Hüseynzadə
- H.Cavid
- A.Səhhət

484 Aşağıda göstərilənlərdən biri H.Cavid təfəkkürünə aid deyil

- Qərbin Şərqi mənəvi və təbii, maddi sərvətlərindən sui-istifadə etməsini düşünürdü
- Qərbin öz səadətini Şərqi fəalkəti üzərində qurması fikrindən çıxış edirdi
- Qərbləşmə meyllərindən daha çox, turançılıq və türkçülük ileologiyasının tərəfdarı kimi çıxış edirdi
- Şərq xalqlarının tərəqqisini yalnız qərbləşmədə görürdü
- Gənclərin Avropa sivilizasiyasına kor-koranə meyllənməsini, bəsit alüdəçiliyini tənqid edirdi

485 Mədəniyyətin aksioloji funksiyası

- sadalananların hamısını ehtiva edir
- dünyagörüşün səviyyəsi kimi dəyərlənir
- intellekt rolunda çıxış edir
- insanda müəyyən tələbat və oriyentasiyalar formalaşdırır
- qnoseoloji meyar kimi formalaşır

486 İdraki, praktiki-təsirli funksiya aşağıda göstərilənlərdən hansının funksiyalarına aiddir

- əxlaqın
- mədəniyyətin
- elmin
- incəsənətin
- dünyagörüşün

487 Mədəniyyətin sosial təcrübənin ötürülməsi funksiyası nəyi ehtiva edir?

- Sadalananların hamısını ehtiva edir
- sosial yaddaş
- informasiya
- varislik
- kommunikasiya

488 Bu funksiyalardan hansı mədəniyyətşünaslığa aiddir?

- heç biri
- kreativ

- müdafiə
- hamısı
- kommunikativ

489 Kreativ funksiya nəyi ehtiva edir

- bunlardan heç biri
- mədəniyyətin rəngarəngliyini
- maddi və mənəvinin vəhdətini
- dünyanın dəyişdirilməsi və mənimlənməsini
- mədəniyyətin bütövlüyü və vəhdətini

490 Relaksasiya funksiyasına nə daxildir?

- bunların heç biri
- müasir mədəni situasiya
- mənəvi dəyərlər
- fiziki və psixi gərginliyi azaltmaq
- ictimai rəy

491 Kommunikativ funksiya nəyi ehtiva edir?

- Bunların hamısını
- ünsiyyəti
- ümumbəşəri inteqrasiyanı
- istənilən növdə informasiya ötürülməsini
- nitq mədəniyyətini

492 Təbiət bəşəriyyətin inkişafında hansı ikili rol oynayır (Çəki: 1)

- İqtisadi inkişaf, texnikanın inkişafı
- İnsanların yaşayışı, iqtisadi inkişaf
- Texnikanın inkişafı, mədəniyyətin inkişafı
- İstehsal üçün resurslar mənbəyi, insanların yaşayış mühiti
- Mədəniyyətin formalaşması, texnikanın inkişafı

493 Ekoloji böhranın əmələ gəlməsinin mühüm səbəbləri

- ətraf mühitə təzyiq, iqtisadi dəyişiklik
- Sosial-iqtisadi, atmosferin təmizlənməsi
- İqtisadi dəyişiklik, texnosferaya təzyiq
- İqlim dəyişikliyi, ətraf mühitə antropogen təzyiq
- İqlim dəyişikliyi, texnologiyaya təzyiq

494 Ətraf mühitin qorunması, qlobal problem kimi ilk dəfə hansı ekoloji konqresdə dinləndi? (Çəki: 1)

- Kopenhagendə
- Kiotada
- Qahirədə
- Rio-de Janeyroda
- Misirdə

495 İnsan fəaliyyətini tədqiq etməklə sosial ekologiya özündə hansı mühitləri birləşdirilir?

- İqtisadi və texniki
- Sosial və mədəni
- siyasi və texniki
- təbii və sosial
- Təbii və siyasi

496 Hamının ətraf mühitin qorunmasına qayğı göstərməsi

- Ekoloji təşkilat
- Ekoloji böhran
- Ekoloji hərəkət
- Ekoloji şüur
- Ekoloji proses

497 Futurologiya elmi nəyi öyrənir? (Çəki: 1)

- sosial-iqtisadi problemləri
- mənəvi-siyasi problemləri
- dünyanın hazırkı durumunu
- bəşəriyyətin inkişaf perspektivlərini
- cəmiyyətin sosial problemləri

498 Gerçəkliyin qabaqcadan əks etdirilməsi nesə adlanır

- Heç biri
- Hipoteza
- Futurologiya
- proqnozlaşdırma
- Güman

499 Proqnozlaşdırılma insan həyatının hansı sahələrini əhatə edir (Çəki: 1):

- sosial-demoqrafik, sosial-siyasi, mənəvi-ideoloji
- peşə-ixtisas, sosial-mənəvi, iqtisadi-psixoloji
- mənəvi-mədəni, iqtisadi-siyasi, sosial-iqtisadi, sosial-peşə
- iqtisadi-siyasi, elmi-texniki, sosial-mədəni, sosial-psixoloji, sosial-demoqrafik
- elmi-nəzəri, sosial-siyasi, siyasi-psixoloji, sosial-demoqrafik

500 Müasir texnologiyaya, ekoloji təmiz iqtisadiyyata, yeni enerji mənbələrindən istifadəyə hansı nəzəriyyə tərəfdarları ümid bəsləyirlər (Çəki: 1)

- sosial rol nəzəriyyəsi
- konvergeniya nəzəriyyələri
- texnokratik cəmiyyət nəzəriyyəsi
- elmi-texniki nikbinlik nəzəriyyəsi
- sosial fəaliyyət nəzəriyyəsi

501 Dünyanın öz inkişafında təbii artım həddinə çatdığını kim iddia etmişdir?

- C.Homans,
- D.Koen,
- R.Darendorf,
- Cey Forrester
- P.Sorokin

502 Mədəniyyətşünaslığın aşağıdakı funksiyası var

- metodoloji
- ontoloji
- psixoloji
- Sosial təcrübənin ötürülməsi
- siyasi

503 Aşağıda göstərilən fikirlərdən biri azərbaycanlı mütəfəkkirlərin düşüncəsinə xas deyil

- Bütün insanların və millətlərin bərabər hüquqlara malik olması
- Ümumbəşəri, humanist ideyalar, beynəlmiləlliyin təbliği
- Milli və bəşəri dəyərlərin inteqrasiyası zərurəti
- Şərq xalqlarının azadlığının Qərbə inteqrasiya ilə mümkünlüyü
- Mənsub olduqları dinin dünyanın digər dinlərilə bərabər tutulması

504 Dünya, vətən, bütün bəşər ixvani-tindir Dünya vətəndir, bütün bəşər qardaşdır – fikrinin müəllifi kimdir?

- A.Səhhət
- Ə.Hüseynzadə
- H.Cavid
- M.Hadi
- Z.Göyalp

505 Bir mədəniyyət müxtəlif millətlərin malıdır Çünki bir mədəniyyəti, sahibləri olan çeşidli millətlər, ortaq bir həyat yaşayaraq vücuda gətirmişlər – fikrinin müəllifi kimdir?

- ASəhhət
- H.Cavid
- M.Hadi
- Z.Göyalp
- Ə.Hüseynzadə

506 Qloballaşmanı solumun sistemli transformasiyası kimi səciyyələndirən tədqiqatçılar diqqəti onun hansı aspekti üzərində cəmləşdirirlər:

- ekoloji
- mədəni
- iqtisadi
- siyasi
- psixoloji

507 Qloballaşma prosesləri hansı sahədə daha sürətlə cərəyan edir:

- insanların şüurunda
- mədəniyyətdə
- siyasətdə
- iqtisadiyyatda
- sosial sahədə

508 Mədəniyyətşünaslıq qloballaşmanı hansı aspektdə nəzərdən keçirir:

- psixoloji aspektdə
- ekoloji aspektdə
- geosiyasi aspektdə
- sosial reallığa, eləcə də insanlara gələcək təsiri aspektində
- iqtisadi aspektdə

509 Roma klubu birliyi öz sıralarında kimləri birləşdirir:

- Roma filosoflarını
- Roma politoloqlarını;
- antik incəsənət sevərləri
- müasir dövrün qlobal problemlərini araşdıran alimləri
- Roma futbol azarkeşlərini

510 1968-ci ildə müasir dövrün ən kəskin problemlərini təhlili üçün yaradılmış beynəlxalq ictimai təşkilat necə adlanır:

- Fransa klubu
- London klubu;
- Bilderberq klubu;
- Roma klubu;
- Paris klubu

511 Bəşəriyyətin iqtisadi intreqrasiyası, ölkə və regionların bir-birindən asılılığının artması necə adlanır:

- qloballaşma
- ideologiyələşmə;
- informasiyalaşma;
- regionallaşma;
- beynəlmilələşmə.

512 İqtisadi sferada qloballaşma prosesi nə ilə səciyyələnilir:

- kapital axınının artması ilə
- dövlətlərin iqtisadi müstəqilliyinin artması ilə;
- sosial yönümlü iqtisadiyyatın formalaşması ilə;
- iqtisadi proseslərin milli dövlətlərin çərçivələrindən kənara çıxması ilə;
- dövlətlərin qarşılıqlı faydalı iqtisadi əməkdaşlığı ilə;

513 Qloballaşmanın mənfi tərəflərini tədqiqatçılar nə ilə əlaqələndirirlər:

- mənəviyyatın tənəzzülü ilə
- demoqrafik problemlərin kəskinləşməsi ilə
- ekoloji problemlərin kəskinləşməsi ilə;
- ABŞ-n bütün dünyaya zorla qəbul etdirdiyi qloballaşma modeli ilə
- müharibə təhlükəsinin artması ilə

514 Davamlı inkişaf konsepsiyası qloballaşmaya –

- Heç biri
- aid deyildir
- onun tərkib hissəsidir
- alternativ olmuşdur
- mahiyyət etibarilə davamıdır

515 Qloballaşma əleyhdarlarını bəzi tədqiqatçılar belə adlandırır:

- postmodernist
- marksistlər
- liberallar
- skeptiklər
- modernistlər

516 Bir çox mütəxəssislər qloballaşma anlayışına yanaşmada aşağıdakı başlıca tendensiyaları ümumiləşdirir:

- Pessimistlər, optimistlər, mühafizəkarlar
- ifrat qlobalistlər, antiqlobalistlər və transformasiyaçıları
- Heç biri
- Radikal islahatçılar, mühafizəkarlar, bitərəflər
- aqnostiklər, rasionalistlər, liberallar

517 Müsəlman Şərqi ölkələrini ictimai və mənəvi cəhətdən səfərbər etməyə istiqamətləndirməklə, Şərqi müstəmləkəyə çevirmək istəyən imperyalistlərə qarşı daxili birliyi və qarşıdurmanı təbliğ edən təlim necə adlanır?

- panlatınizm

- panslavizm
- pantürkizm
- panislamizm
- panteizm

518 Noosfer hansı elm sahəsinə aiddir

- Biologiya
- Etnoqrafiya
- Psixologiya
- Kulturologiya
- Sosiologiya

519 İnsan ömrünün uzadılmasında təbii ekologiya ilə yanaşı hansı ekologiyanın qorunmasına böyük ehtiyac var

- Sosioloji
- Elmi
- Maddi
- Mədəniyyət
- Bioloji

520 Yaşayış vasitələrinin təbii mənbələrini göstərin

- Bunların heç biri
- heyvanlar
- münbit torpaqlar
- Bunların hamısı
- bitkilər

521 İctimai istehsalın inkişafındakı roluna görə təbii şəraitin növlərini göstər

- Bunların hamısı
- əlverişli coğrafi mühit
- təbii əmək vasitələri
- yaşayış vasitələrinin təbii mənbələri,
- əhalinin, işçi qüvvəsinin çoxluğu

522 Coğrafi determinizm konsepsiyasının yaradıcısı kimdir?

- C.Lokk
- A.Berqson
- Viqnşteyn
- C Boden
- Monteskye

523 İbn Xəldun başlıca olaraq hansı iqlim bölgəsini fərqləndirir

- şərq, qərb
- isti, soyuq
- mülayim, sərt
- cənub, mülayim və şimal
- şimal, cənub

524 Monteskyenin fikrincə iqlim şəraiti

- insanın fərdi xüsusiyyətlərini
- Bunların heç biri
- onun bədən quruluşunu

- xarakterini və təmayülünü
- Bunların hamısını müəyyən edir

525 İnsanın biosferə təsiri özünü hansı hallarda göstərir

- Bunların heç biri
- təbiətin imkanlarından istifadə etməklə, təbiətə məqsədli təsir
- kor təbii antropogen təsir
- Bunların hamısı
- təbiəti şüurlu surətdə əsaslı dəyişdirmək

526 Texnogen qəzaların baş verməsinə səbəb olan metodoloji səhvləri göstərin

- Bunların heç biri
- uçmalar, dağılmalar
- partlayışlar
- Bunların hamısı
- təbii şəraitlə bağlı olan ekoloji faciələr

527 Roma klubu nun ilk kitabı –necə adlanır

- «Dünya iqtisadiyyatının gələcəyi»
- «Bəşəriyyət dönüş məntəqəsində»
- «Apokalipsis»
- «İnkişaf hədləri»
- «Yeni atlantida»

528 XX əsrin 80-ci illərinin ortalarında dünya modeli adını almış qlobal proqnozların sayını göstər

- 11
- 7
- 8
- 15
- 4

529 Sistemli analiz əsasında qlobal proqnozlaşdırmanın banisi kimdir?

- M.Mesaroviç
- V.Leontyev
- A.OErrera
- J.Forrester
- E.Pestel

530 Apokalipsis anlayışı hansı anlamda işlənmişdir?

- islam və xristian sivilizasiyaların toqquşması
- qəzavü-qədər
- Qiyamət
- qlobal ekoloji fəlakət
- nüvə silahlarının tətbiqi

531 Biotexnologiya hansı sahədə yaranmışdır?

- Biologiya və texniki elmlərin inteqrasiyasında
- Texnologiya sahəsində
- Biologiya sahəsində
- mikrobioloji istehsal bazasında yaranmışdır
- Ekologiya sahəsinə

532 Ekoloji mədəniyyət aşağıdakı aspektlərin məntiqi ardıcılığından ibarətdir

- qeyri üzvü aləm, üzvü aləm, sosiogen
- təbiət, cəmiyyət, mədəniyyət
- təbii mühit, ekoloji vəziyyət və sosial həyat
- Ekoloji şərait, ekoloji davranış, ekoloji şüur
- ekosistem, biosistem, sosial mühit

533 Ekoloji mədəniyyət

- ekoloji proseslərə əxlaqi, sosial və fəlsəfi münasibətə deyilir
- Ekoloji biliklərlə fəlsəfi münasibəti ehtiva edir
- Ekologiyaya mədəni münasibətdir
- ekoloji bilik, ekoloji əxlaq, tibbi, sosial, fəlsəfi konsepsiyaların məcmusudur
- təbiət və cəmiyyət münasibətlərinin hüquqi tənzimlənməsinə deyilir

534 V.İ.Vernadski aşağıdakılardan hansıların vəhdətdə olduğunu bildirmişdi

- elm və əxlaqın
- təbiət və cəmiyyətin
- təbiət və elmin
- elm və siyasətin
- əxlaq və dinin

535 Ekoloji problemləri öyrənən elm sahəsi necə adlanır

- mədəniyyətşünaslıq
- təbiətşünaslıq
- sinergetika
- ekologiya
- fəlsəfə

536 Biotexnologiya nədir?

- biologiya ilə texnologiya elminin integrativ sahəsidir
- Bioenergetika haqqında elmdir
- Biologiyanın elmi nəticələrinin texnikada tətbiqini ehtiva edir
- bitki, heyvan və mikroorqanizmlərin genetik kodlarını dəyişmək üçün lazım olan zəruri maddələrin alınması üsuludur
- belə bir anlayış mövcud deyildir

537 Neomarksistlərə görə müasir qloballaşma -

- hamısı
- Sosiopsixoloji hadisədir
- bəşər tarixinin növbəti mərhələsidir
- işğalçı qlobal kapitalizmin yeni bir formasıdır.
- kapital hegmonlugudur

538 İfrat qloballaşma tərəfdarlarına görə, aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinə paralel olaraq öz əhəmiyyətini itirmişdir?

- sinif
- xalq
- millət
- dövlət
- din

539 Qloballaşmaya münasibətin aşağıdakı modelləri mövcuddur

- Qloballaşma sferası ilə bu və ya digər şəkildə gizli və ya açıq, açıq və ya qapalı mübarizə
- Qloballaşmadan distansiya saxlamaq
- Qloballaşma sferasına daxil olmaq
- hamısı
- Qloballaşma sferasına girməmək

540 Qloballaşmanın modernləşdirmə istiqamətindəki trmdensiyasını göstər:

- informasiya cəmiyyəti
- urbanizasiya-meqapolisləşmə
- texnokratlaşma
- Hamısı
- internetləşmə

541 Qloballaşmaya İndiferent münasibət:

- heç biri
- qloballaşma bütün təzahür formaları ilə inkar edilir
- qloballaşma birmənalı olaraq dəstəklənir
- Nəticəsindən asılı olmayaraq qloballaşmaya ümumdünya prosesi kimi yanaşır
- qloballaşma sosiopsixoloji planda qavranılır

542 Antiqlobalist hərəkəti harada yaranmışdı

- İranda
- Çində
- ABŞ-da
- Qərbdə
- Yaponiyada

543 M.Kastels müasir cəmiyyəti necə adlandırır?

- xaos
- Postindustrializm
- İndustrializm
- şəbəkə cəmiyyəti
- İqtisadi yetişmə

544 Qloballaşmaya rasionall-konsentrativ münasibət aşağıdakı bəndlərin hansında düzgün əks olunmuşdur?

- heç biri
- Qloballaşma bütün təzahür formaları ilə inkar edilir, müxtəlif vasitələrlə eyniləşməsinə maneələr yaradılır
- Qloballaşma sosiopsixoloji planda qavranılır
- Qloballaşmaya kompleks yanaşılır, mahiyyəti və təzahür xüsusiyyətləri bəşəri meyarlarla dəyərləndirilir
- Qloballaşma birmənalı olaraq dəstəklənir

545 Mədəniyyətlərin dialoqu və ümumvəhdət proseslərinə inteqrasiya Azərbaycanın hansı istiqamətdə inkişafına təminat verir

- sosial siyasi istiqamətdə
- intellektual istiqamətdə
- texnoloji sahədə
- hamısında
- hərbi sahədə

546 Qloballaşmanın mənfi tərəflərini tədqiqatçılar nə ilə əlaqələndirirlər

- mənəviyyətin tənəzzülü ilə
- demoqrafik problemlərin kəskinləşməsi ilə

- ekoloji problemlərin kəskinləşməsi ilə
- ABŞ-n bütün dünyaya zorla qəbul etdiyi qloballaşma modeli ilə
- müharibə təhlükəsinin artması ilə

547 Elmdə qlobalistika termini nə vaxt yarandı

- XX əsrin 60-70-ci illərin sərhədində
- XX əsrin 30-cı illərdə
- XX əsrin 40-cı illərdə
- XIX əsrin sonunda
- XXI əsrdə

548 Bəşəriyyətin iqtisadi inteqrasiyası, ölkə və regionların bir-birindən asılılığının artması necə adlanır

- beynəlmiləşmə
- informasiyalaşma
- regionallşama
- qloballaşma
- ideologiyalaşma

549 Qloballaşma prosesləri hansı sahədə daha sürətlə cərəyan edir

- insanların şüurunda
- mədəniyyətdə
- siyasətdə
- iqtisadiyyatda
- sosial sahədə

550 Dünyanın müxtəlif regionlarının getdikcə artan qarşılıqlı əlaqəsi

- beynəlmiləşmədir
- institusionallaşmadır
- texnologiyalaşdırma
- qloballaşmadır
- milliləşdirmədir

551 Hazırda yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi şəraitində hansı reallıq qlobal miqyas alır?

- panteist reallıq
- sosial reallıq
- obyektiv reallıq
- subyektiv reallıq
- heç biri

552 Frensis Fukuyamaya görə qloballaşma -

- yeni xaç yürüşüdür
- Modernləşmədir
- Şərqi istismarıdır
- "qərb layihəsi" dir
- informasiya şəbəkəsidir

553 Qloballaşmaya indifferent münasibət nəyi ehtiva edir?

- qloballaşmanı qəbul etmir
- Qloballaşma sferası ilə bu və ya digər şəkildə gizli və ya açıq mübarizə aparır
- Qloballaşmaya liberal münasibəti təbliğ edir
- nəticəsindən asılı olmayaraq qloballaşmaya ümumdünya prosesi kimi yanaşır
- antiqlobalizm iqtisadi strategiyasını hazırlayır

554 Azon qatı nə üçündür?

- Bunların hamısı
- kimyəvi qazları zərərsizləşdirir
- biosferanın mövcudluğunun təminatçısıdır
- Yeri günəşin zərərli ultrabənövşəyi şüalanmasından mühafizə edir
- oksigen «istehsal» edir

555 Ozon – sözü ilk dəfə hansı anlamda işlənmişdir?

- heç biri
- atmosfer deməkdir
- oksigen mənasında işlənmişdir
- mənası “kəskin iy” deməkdir
- hidrogen qatı deməkdir

556 Ekologiya terminini ilk dəfə kim işlətməmişdir

- J.B.Lamark
- Teodor Şvann
- Mattias Şleyden
- Ernest Hekkel
- Qreqor Mendel

557 Biosfera termini ilk dəfə kim işlətməmişdir

- Teodor Şvann
- J.B.Lamark
- Ernest Hekkel
- J.B.Lamark və EZyuse
- Ç.Darvin

558 Sosial ekologiyanın vəzifəsi

- Bunların hamısı
- cəmiyyətin ekologiyasını qorumaqdır
- ekologiya və sosiologiya elmi arasında əlaqələr yaratmaqdır
- lokal, regional və qlobal sosioekosistemlərin optimal qanunauyğunluqlarını araşdırmaqdır
- ekosistemin inkişaf qanunauyğunluqlarını müəyyən etməkdir

559 Mədəniyyət və təbiət arasındakı qırılmaz vəhdətin şərhini hansı mütəfəkkirə aiddir

- F. Engels
- A.S. Nakarenko
- G.Q. Blonski
- V.İ. Vernadski
- Eynşteyn

560 Planetin yeni görkəminin formalaşdırılmasında V.İ.Vernadskinin ideyaları hansı alimin fikirləri ilə üst-üstə düşür

- N.A.Bernşteyn
- R. Ştrausun
- N. Vertheynir
- K. Debussi
- R.T. Şardenin

561 Bioloji ekologiya ilə mədəniyyətin ekologiyası arasındakı fərqi ilk dəfə hansı alim müəyyən etməyə cəhd göstərmişdir

- R. Ştraus
- K. Dedussi
- D.S. Lixaçov
- L Tolstoy
- M. Karelya

562 Aşağıdakılardan hansı sivilisasiyanın inkişafına təkan verir

- ekoloji mədəniyyətin yaranması
- qloballaşma
- təbiət – cəmiyyət ziddiyyətlərinin həll
- demoqrafik proseslərin inkişafı
- modernləşmə

563 Təbiət ilə cəmiyyət arasındakı münasibətlərin tarixi mərhələlərini ardıcılıqla düzün 1 elmi-texniki tərəqqi şəraitində cəmiyyətlə təbiət arasındakı ziddiyyətlərin kəskinləşməsi, 2 təbiətin hazır məhsullarından istifadə edilməsi, ovçuluq və balıqçılıqla məşğul olma, 3 maşınli sənayeyə keçilməsi nəticəsində insanların təbiətə göstərdiyi təsirin güclənməsi, 4 kinçilik ilə maldarlığın bir-birindən ayrılması, oturaq həyata və yaradılan iqtisadiyyata keçilməsi

- 4, 2, 3, 1
- 2, 4, 1, 3
- 1, 2, 3, 4
- 2, 4, 3, 1
- 4, 2, 3, 1

564 Aşağıdakı göstərilənlərdən biri ekoloji mədəniyyətin cəmiyyətin tərəqqipərvər inkişafı üçün vacib olan parametrlərinə aid edilə bilməz

- ekoloji vərdişlər
- ekoloji cəhətdən düşünülmüş texnologiya
- ekoloji bilik
- dini ayinlərin həyata keçirilməsi
- insanların təbii resursların qorunmasına yönəlmiş davranış

565 Əgər mədəniyyət şüurlu və düşünülmüş surətdə istiqamətlənmək əvəzinə kortəbii şəkildə inkişaf edirsə, onda o, özündən sonra yalnız tamamilə boş səhra qoyub gedəcəkdir – fikrinin müəllifi kimdir?

- Toynbi
- Feyerbax
- Hegel
- Marks
- Şpenqler

566 Aşağıda göstərilən müəlliflərdən hansının noosfer konsepsiyasına görə, insanlıq güclü geoloji qüvvə hesab olunur, insanın öz zəhməti və əqli ilə həyat səviyyəsini dəyişə bilməsi fikri təsdiqlənir

- Toynbi
- Kant
- Berdyayev
- Vernadski
- Marks

567 Ekoloji mədəniyyətin formalaşmasının maddi əsası və mühüm mərhələsi nədir?

- ekologiya
- incəsənət
- elm
- cəmiyyət və ümumi istehsal

- xüsusi mülkiyyət

568 Qloballaşmaya ambivalent münasibət nəyi ehtiva edir

- Qloballaşma sferasına girməməyi tövsüyə edir
 Qloballaşmaya mənfi yanaşır
 antiqlobalist ölkələrin alyansını yaratmaq istəyir
 Qloballaşma sosiopsixoloji planda qavranılır
 Özünütəcrid siyasəti aparır

569 Qloballaşmaya pozitiv münasibət nəyi ehtiva edir?

- Bunların heç biri
 Qloballaşma sosiopsixoloji planda qavranılır
 Qloballaşmaya liberal münasibəti təbliğ edir
 Qloballaşma birmənalı olaraq dəstəklənir
 Bunların hamısı

570 Qloballaşmaya rasionel-konsentrativ münasibət nəyi ehtiva edir?

- Qloballaşma birmənalı olaraq dəstəklənir
 Qloballaşma rasionel təfəkkürün məhsulu kimi dəyərləndirilir
 Qloballaşmaya pragmatik münasibət bəslənilir
 Qloballaşma hadisələrinə kompleks yanaşılır, mahiyyəti və təzahür xüsusiyyətləri analiz edilir, bəşəri meyarlarla dəyərləndirilir
 Qloballaşma tənqid olunur

571 Qloballaşmaya münasibətin aşağıdakı modellərindən hansı yanlıştır

- Qloballaşma sferası ilə bu və ya digər şəkildə gizli və ya açıq, açıq və ya qapalı mübarizə
 Qloballaşmadan distansiya saxlamaq
 Qloballaşmaya düşmən kəsilmək
 Bunların hamısı
 Qloballaşma sferasına girməmək

572 Qloballaşmanın əsas tendensiyasını göstərin

- bunların heç biri
 sosial şüur və sosial həyat tərzinin planetarlaşması
 modernləşmə
 bunların hamısı
 etnik birlikləri unversallaşdırmaq

573 Qlobalistika bir elm kimi hansı elmlərin daxilində yaranmışdır

- iqtisadi nəzəriyyədə
 humanitar və təbiət elmlərinin inteqrasiyasında
 tətbiqi elmləri sahəsində
 fizika və geologiya elmlərinin birləşməsində
 geopolitika və siyasi fikir tarixində

574 Qlobalistika terminin ilk dəfə kimi tərəfindən elmə gətirilmişdir

- K.Marks
 T.Levit
 Hegel
 Şelling
 A.Smit

575 Qlobalistika elmi hansı sahələri ehtiva edir?

- bunların heç biri
- sosial
- ekoloji
- yuxarıdakıların hamısı
- iqtisadi

576 Qloballaşmanın modernləşmə istiqamətindəki tendensiyasına nə aiddir?

- bunların heç biri
- urbanizasiya-meqapolisləşmə
- texnokratlaşma
- yuxarıdakıların hamısı
- internetləşmə, informasiya cəmiyyəti

577 Qlobal iqtisadi artım dövrü yaşmasına görə qloballaşma nədir?

- dünyada iqtisadi yüksəlişin yeni mərhələsidir
- mədəni imperializmdir
- iqtisadi yüksəlişin yeni təfsiridir
- iqtisadi inkişafın intensivləşməsi, çiçəklənmənin yeni səviyyəsidir
- ideoloji müharibə formasıdır

578 Qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü yaşmasının nümayəndəsini göstərin

- R.Darendorf
- Şopenhauer
- Şpenqler
- S.Hantinqton
- R.Qandi

579 S.Hantinqtona görə, Qloballaşma zamanı

- Bunların heç biri
- lokal sivilizasiyaların ziddiyyəti kəskinləşir
- dünya müharibəsi təhlükəsi reallaşır
- Dünya nisbətən kiçik sistemlərin – mədəni-etniki sivilizasiyaların münafişə arenasına çevrilir
- Bunların hamısı

580 S.Hantinqtonun müəllifi olduğu əsəri göstərin

- «Tarix»
- «Yeni Atlantida»
- «Avropanın qürubu»
- «Sivilizasiyaların toqquşması»
- «Tarix»

581 Risk cəmiyyəti konsepsiyasının müəllifi kimdir?

- Toynbi
- R.Darendorf
- S.Hantinqton
- U.Bek
- Şpenqler

582 Antiqlobalistlərin təşkilatını göstərin

- «Ədalət naminə səfərbərlik»

- «Qara blok»
- «Şans – 2000»
- Bunların hamısı
- «Qloballaşma üçün baryer»

583 Qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılması kimi qiymətləndirilən yanaşmada

- Bunların heç biri
- qloballaşmaya rasional-konsentrativ münasibət ifadə olunur
- qloballaşmaya pozitiv münasibət ifadə olunur
- qloballaşmaya neqativ münasibət ifadə olunur
- qloballaşma sosial planda qavranılır

584 Aşağıda göstərilənlərdən biri ekoloji mədəniyyət üçün xarakterik deyil

- ekoloji mədəniyyət – sosial-fəlsəfi konsepsiyalar və ekoloji əxlaqın məcmusundan ibarətdir
- ekoloji mədəniyyət – cəmiyyətin toplamış olduğu ekoloji bilikdir
- ekoloji mədəniyyət – insan-təbiət münasibətlərinin müəyyən norma və qanunlar çərçivəsində mümkün olduğunu dərk etməkdir
- ekoloji mədəniyyət – insanların birgə yaşayış üsulunda meydana çıxan problemlərin həlli variantıdır
- ekoloji mədəniyyət – cəmiyyət mövcudluğunun, təbii mühitin mühafizə olunmasında qazanılan nailiyyətlərin səviyyəsidir

585 Ekoloji mədəniyyət aşağıdakılardan hansını tələb edir

- təbiət-cəmiyyət münasibətlərinin öyrənilməsi üçün müvafiq metodologiyanın yaradılmasını
- mədəni inqilab üçün zəminin yaradılmasını
- təbiətin ən ümumi qanunlarının sistemləşdirilməsini
- təcrid ekoloji təhsil və tərbiyə sisteminin yaranmasını
- postindustrial cəmiyyətə keçidi

586 1968-ci ildən başlayaraq italyalı iqtisadçı Aurelio Peççenin hər il müxtəlif ölkələrin nüfuzlu mütəxəssislərinin sivilizasiyamızın gələcəyini müzakirə etmək üçün dəvət etdiyi toplantılar hansı ad altında şöhrət tapmışdır?

- “İqtisadçılar ittifaqı”
- “Vyana dənəyi”
- “Roma klubu”
- “Davos iqtisadi forumu”
- “Qara blok”

587 Əgər cəmiyyət onların planetlər sisteminin bütün hissələrinin tarazlaşdırılmış inkişafına – üzvi inkişafa keçid tövsiyələrinə əməl etməsə, bəşəriyyət gələcəkdə təcridən bütün planeti əhatə edən, uzun sürən ekoloji, enerji, ərzaq, xammal, demoqrafik böhranlar ilə üzləşəcək – fikrinin müəllifləri kimdir?

- Toynbi və Şpenqler
- JForrester və DMedouz
- Marks və Engels
- Mesarovic və Pestel
- AOErrera və VLeontyev

588 Təbiətin mədəniləşdirilməsi başlamışdır:

- kompüter inqilabından
- sənaye inqilabından
- elmi inqilabdan
- neolit inqilabından
- sosial inqilabdan

589 İnsan varlığının elementlərini göstərin:

- mədəniyyət və cəmiyyət
- Təbiəti, mədəniyyəti, başqa insanlar
- Təbiət, cəmiyyət, başqa insanlar
- Təbiət, cəmiyyət, mədəniyyət
- başqa insanlar, cəmiyyət, mədəniyyət

590 İstehsal fəaliyyətinin ilk növləri hansılardır:

- azuqə toplama, ovçuluq, əkinçilik
- azuqə toplama, balıqçılıq
- azuqə toplama, ovçuluq
- azuqə toplama, ovçuluq, balıqçılıq
- ovçuluq, balıqçılıq

591 Oykumenlər nədir:

- yarımada
- səhra
- quru sahəsi
- qurunun insanların yaşadığı sahəsi
- ada

592 Antropomorfizm səciyyəvidir:

- fəlsəfi şüura
- Ekoloji şüura
- siyasi şüura
- mifoloji şüura
- elmi şüura

593 Bilik gücdür, insan isə təbiətin şərh edib yeni şəkllə salır devizi hansı dövrə məxsus idi?

- düzgün cavab yoxdur
- Orta əsrlərə
- Antik dövrə
- Yeni dövrə
- postsənaye dövrünə

594 Mədəniyyətin təbiətə təsirinin qlobalaşması başladı:

- ibtidai istehsaldan
- postsənaye istehsalından
- Antik istehsaldan
- Sənaye istehsalından
- kütləvi istehsaldan

595 Mədəniyyətin təbiətə təsirinin qloballığı özünü nə zaman büruzə verməyə başladı:

- XVII əsrin sonunda
- XXI əsrin əvvəllərində
- XIX əsrdə
- XX əsrin ortalarında
- XVIII əsrin ortalarında

596 Şərq adamı intravertdir deyən kim idi:

- İ.Kant

- S.Hantinqton
- Z.Freyd
- K.Junq
- Mixail Bulqakov

597 Heç bir canlıya zərər yetirmə prinsipi aşağıdakılardan hansı din üçün səciyyəvidir:

- Sintoizm
- Buddizm
- Caynizm\
- induizm
- Yəhudilik

598 Qərb adamı ekstravertdir deyən mütəfəkkiri göstərin:

- İ.Kant
- S.Hantinqton
- Z.Freyd
- K.Junq
- M. Bulqakov

599 Avropa mədəniyyətində təbiətə baxışlarda yunan və Roma tendensiyaları nə vaxtdan özünü büruzə verməyə başlayır:

- ibtidai-icma dövründən
- sənaye dövründən
- antik dövrdən
- Orta əsrlərdən
- postsənaye dövründən

600 Qloballaşma solumun sistemli transformasiyası kimi yanaşmasına görə

- Bunların heç biri
- qloballaşma nəhəng dövlətlərin mədəni imperiyasıdır
- qloballaşma mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyəti kimi səciyyələndirilir
- qloballaşma dövlət suverenliyi və milli-mədəni inteqrasiya prinsiplərinə söykənən ənənəvi siyasi qaydaların dağılması deməkdir
- Qloballaşma hadisələri kompleks xarakter kəsb edir, onun mahiyyəti bəşəri meyarlarla dəyərləndirilir

601 Qlobal multimedəni cəmiyyət dövrü yanaşmasına görə

- Bunların heç biri
- qloballaşma milli mədəniyyətlərin vəhdətidir
- lokal sivilizasiyaların məcmusudur
- qloballaşma mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyəti kimi səciyyələndirilir
- qloballaşma sosial planda qavranılır

602 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qloballaşmaya solumun sistemli transformasiyası kimi yanaşan konsepsiyanın nümayəndələri üçün səciyyəvidir?

- Qloballaşmanı rasional təfəkkürün məhsulu kimi dəyərləndirirlər
- «Sosial dövlət» idealını reallaşdırmağın tərəfdarı kimi çıxış edirlər
- «Rifah cəmiyyəti» utopiyasına inanırlar
- ənənəvi siyasi idarəetmə alətlərinin durmadan zəifləməsidən narahat olurlar
- Qloballaşmaya liberal münasibəti təbliğ edirlər

603 Fəlsəfi cərəyan kimi futurologiya nəyi öyrənir:

- ailənin gələcəyini

- iqtisadiyyatın gələcəyini
- elmin gələcəyini
- bəşəriyyətin gələcəyini
- siyasətin gələcəyini

604 Qloballaşmanı mültimədəni cəmiyyət dövrü kimi səciyyələndirən tədqiqatçı kim olmuşdur?

- F.Nuşeler
- H.Şumann
- U.Bek
- SHantinqton
- O.Lafonten

605 Müasir dövrdə öz tarixini davam etdirmək üçün İnsan özünün qlobal fəaliyyətini aşağıda göstərilənlərdən hansının tələbatları ilə uzlaşdırmalıdır

- mədəniyyətin
- fərdin
- iqtisadiyyatın
- təbiətin
- elmin

606 Modernləşmə termini müasir dövrdə hansı mənalarda işlənir

- müasir cəmiyyət və mədəniyyətin institut və strukturlarının formalaşdığı mürəkkəb və ziddiyyətli sosiomədəni proses mənasında
- modernləşmə ənənəvi texnologiyaya qədərki cəmiyyətin maşın texnologiyası, rasiona mühasibətlər, yüksək differensiasiyalı sosial strukturlu cəmiyyətə çevrilməsi prosesi mənasında
- cəmiyyətdə mütərəqqi sosial-siyasi, iqtisadi, mədəni və intellektual dəyişikliklər kompleksi mənasında
- sadalananlardan hamısı
- geridə qalmış və zəif inkişaf etmiş ölkələrin inkişaf etmiş ölkələrə çatmaq üçün göstərdikləri səyləri mənasında

607 Modernləşmənin bir vektoru olan vesternləşmə:

- sadalananların hamısıdır
- modernləşmədir
- cəmiyyətdə mütərəqqi sosial-siyasi, iqtisadi, mədəni və intellektual dəyişikliklər kompleksidir
- qeyri-qərb sivilizasiyaları xalqları tərəfindən qərb mədəniyyəti dəyərlərinin alınması prosesisidir
- qloballaşmadır

608 Qloballaşma

- beynəlmiləşmə dövrüdür
- qlobal problemlər dövrüdür
- iqtisadi artımdır
- bəşəriyyətin iqtisadi inteqrasiyası, ölkə və regionların bir-birindən asılılığının artmasıdır
- bilik və informasiya dövrüdür

609 Qloballaşmanın müasir dalğası öz başlanğıcını kapitalizmin

- müstəmləkəçilik sistemindən götürür
- feodalizmdən
- klassik mərhələsindən
- "soyuq müharibə" dövrünün bitməsindən
- kommunizmdən

610 Mədəniyyətdə varislik nəyi ifadə edir

- Heç birini
- mədəni təkamülü

- Fraqmentar mädäni täräqqini
- Mädäniyyätdä fasiläsizliyi
- tənəzzül və täräqqinin bir-birini şərtləndirməsini

611 Sinkretizm nədir

- Mädäniyyätdə vəhdət və bölünməzlik
- mädäni normaların optimallığı
- Mädäni birliklərin qarşılıqlı təsiri
- mädäniyyätdə varislik
- bunların hamısı

612 Avropa mädäniyyätində təbiətə baxışlarda hansı iki tendensiyanı qeyd etmək olar:

- xristian və yunan
- Roma və katolik
- yunan və katolik
- yunan və Roma
- yunan və romantik

613 Avropa mädäniyyätində təbiətə baxışlarda iki tendensiya daha çox təzahür etmişdir:

- mənimsəmədə
- ovçuluqda
- sənətkarlıqda
- əkinçilikdə
- balıqçılıqda

614 Əkinçinin əməyini cəsarət tələb edən bir qəhrəmanlıq kimi dəyərləndirirdilər:

- fransızlar
- almanlar
- romalılar
- yunanlar
- ispanlar

615 Əkinçiliyə təbiətə tabe olma və onun üzərində hakim olma üsulu kimi baxanlar kimlər idi:

- fransızlar
- almanlar
- romalılar
- yunanlar
- İspanlar

616 Əkinçinin zəhmətini sakit və təbii bir məşğuliyyət kimi dəyərləndirirdilər:

- fransızlar
- almanlar
- romalılar
- yunanlar
- İspanlar

617 Orta əsrlərdə təbiətə baxışda aşağıdakılardan hansı üstünlük təşkil edirdi:

- heliosentrist baxış
- pessimistik baxış
- nikbin baxış
- dini-asketik baxış
- panteist baxış

618 Təbiət dini-asketik baxış hansı dövr üçün səciyyəvidir:

- ibtidai-icma dövrü
- sənaye dövrün
- antik dövr
- Orta əsrlər
- postsənaye dövr

619 Təbiət insala Allah arasında olan bir maneə kimi çıxış edirdi:

- ibtidai-icma dövründə
- sənaye dövründə
- antik dövrdə
- Orta əsrlərdə
- postsənaye dövründə

620 İntibah dövründə təbiətə baxışda hansı ənənə bərpa olunur:

- caynizm ənənələri
- şərq ənənəsi
- Avropa ənənəsi
- antik ənənə
- Konfusiançılıq ənənəsi

621 Təbiətə baxışda Roma ənənəsi bərpa olunur:

- ibtidai-icma dövründə
- Yeni dövrdə
- Orta əsrlərdə
- İntibah dövründə
- postsənaye dövründə

622 İtalyan şairi F.Petrarkanın yaradıcılığında təbiət neçə çıxış edir:

- sənətdə aşağı olan bir hadisə kimi
- insanın işlədiyi emalatxana kimi
- İnsanla Allah arasında vasitəçi kimi
- sevən ana, valideyn və tərbiyəçi kimi
- insala Allah arasında olan bir maneə kimi

623 Təbiət insanla Allah arasında vasitəçi kimi çıxış edir:

- ibtidai-icma dövründə
- Yeni dövrdə
- Orta əsrlərdə
- İntibah dövründə
- postsənaye dövründə

624 Renessans dövrünün incəsənəti təbiətə münasibətdə hansı prinsipə əməl etməyə başlayır:

- "Təbiət insanın işlədiyi emalatxanadır"
- "Yalan danışmama" prinsipinə
- "Oğurlama" prinsipinə
- canlıya zərər yetirməmə prinsipinə
- antik mimesis prinsipinə

625 Antik mimesis prinsipi nəyi nəzərdə tutur:

- öyrənməni

- halçaltmanı
- yüksəltməni
- imitasiyanı
- təlqini

626 Yeni dövrdə təbiətə baxışlarda üstünlük təşkil edir:

- cəynizm ənənələri
- şərq ənənəsi
- Avropa ənənəsi
- qədim yunan ənənəsi
- Konfusiançılıq ənənəsi

627 Rəssam təbiət üzərində sərbəst ruhu ilə dayanır və onu öz məqsədlərinə uyğun şərh edə bilər deyən mütəfəkkiri göstərin:

- M. Tütçev
- Kant
- Hegel
- Höte
- İ.Kant

628 Sənət təbiətin sona çatdığı bir yerdən başlayır , deyən mütəfəkkiri göstərin:

- M.Tütçev
- Kant
- Höte
- O.Uayld
- Kont

629 Mədəniyyətlə təbiətin qarşılıqlı münasibətləri problemi insanla əlaqələndirildikdə, o, insanda aşağıdakı amillərin nisbəti problemi kimi çıxış edir:

- Psixoloji və mədəni
- Sosial və təbii
- anadangəlmə və psixoloji
- anadangəlmə və qazanılmış
- Mədəni və ictimai

630 Təbiət ruhsuz deyil, onun ruhu var, onda azadlıq, məhəbbət var, onun dili var deyən mütəfəkkiri göstərin:

- O.Uayld
- Kant
- Höte
- M.Tyutchev
- Kont

631 Qlobal problemlərin radikal həllinin ən başlıca yolu .....mədəniyyətin inkişaf etdirilməsidir:

- Hüquqi
- Siyasi
- ekoloji
- humanist
- Ümumi

632 Təbiətlə mədəniyyətin münasibətləri ilk növbədə nədən asılıdır:

- İqtisadiyyatdan

- cəmiyyətdən
- Dövlətdən
- Mədəniyyətdən
- Təhsildən

633 İqtisadi sferada qloballaşma prosesi nə ilə səciyyələnir

- kapital axınının artması ilə
- dövlətlərin iqtisadi müstəqilliyinin artması ilə
- sosial yönümlü iqtisadiyyatın formalaşması ilə
- iqtisadi proseslərin milli dövlətlərin çərçivələrindən kənara çıxması ilə
- dövlətlərin qarşılıqlı faydalı iqtisadi əməkdaşlığı ilə

634 S.Hantinqtona görə, qloballaşma

- qlobal problemlərin kəskinləşməsi dövrüdür
- qlobal iqtisadi artım dövrüdür
- dünyanın nisbətən kiçik sistemlərin – mədəni –etniki sivilizasiyaların münaqişə arenasına çevrilməsi prosesidir
- ənənəvi siyasi qaydaların dağılması dövrüdür
- mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır

635 Antiqlobalizm hərəkatının məqsədi nədir

- miqrasiyaların qarşısını almaq
- demoqrafik problemləri həll etmək
- yeni informasiya texnologiyalarını inkişaf etdirmək
- varlı ölkələrdə cəmləşmiş maddi vəsait və ehtiyatları yenidən bölüşdürərək ədaləti bərpa etmək
- cinayətkarlıqla mübarizə aparmaq

636 BMT-nin 1992-ci ildə Rio-de-Janeyroda çağırılmış konfransında hansı sənəd imzalanmışdır

- “Artımın hədləri”
- “Ədalət naminə səfərbərlik”
- “Bizim gələcəyimiz”
- «Davamlı inkişaf konsepsiyası”
- “Planetin dostları”

637 S.Hantinqtona görə, qloballaşma nəticəsində dünya neçə mədəni-etniki sivilizasiyanın münaqişə səhnəsinə çevriləcəkdir

- 15
- 4
- 5
- 8
- 10

638 Qloballaşmanı solumun sistemli transformasiyası kimi səciyyələndirən tədqiqatçılar diqqəti onun hansı aspekti üzərində cəmləşdirirlər

- ekoloji
- mədəni
- siyasi
- iqtisadi
- psixoloji

639 Öz maddi və mədəni sərvətlərini orta istehlakçının tələblərinə uyğunlaşdıran mədəniyyətə nə deyilir

- submədəniyyət
- xalq

- elitar
- kütləvi
- gənclər

640 Qeyri-qərb sivilizasiyaları xalqları tərəfindən qərb mədəniyyəti dəyərlərinin alınmasına nə deyilir

- beynəlmiləşmə
- qloballaşma
- modernləşmə
- vesternləşmə
- unifikasiya

641 Hansı mütəfəkkir müasir cəmiyyəti şəbəkə cəmiyyəti adlandırmışdır?

- U.Bek
- M.Kastels
- B.klinton
- O.Lafonten
- R.Darendorf

642 Qeyri-maddi resursların mühüm rol oynayaraq, fiziki kapitalı, maddi resursları sıxışdırması hansı cəmiyyətdə baş verir?

- kapitalizm
- industrial
- aqrar
- informasiya
- imperializm

643 Şəbəkə cəmiyyət inə aid olmayanı seçin:

- yeni qlobal informasiya mədəniyyəti formalaşır
- yeni texnologiyalar hər yerdə biliklərin meydana gəlməsini və yayılmasını sürətləndirir
- təhsil siyasətinin rolu və informasiyanın inkişafının praktik əhəmiyyəti artır
- insanı cəmiyyətdən özgələşdirir
- dünya planetar məktəbə və kitabxanaya çevrilir

644 Qloballaşmanın narahatlıq doğurduğu məsələ hansıdır:

- qloballaşma – gündəlik həyatda insan fəaliyyətinin, sosial-iqtisadi münasibətlərin tərkib hissəsinə çevrilmişdir
- qloballaşmada cəmiyyət – öyrədən cəmiyyətə çevrilir
- qloballaşma – istehsalçılarla bilik əldə edənlər arasında sərhədləri aradan qaldırır
- qloballaşdırma – mədəni müxtəlifliyi sürətlə məhdudlaşdırır
- qloballaşma yaradıcılıq üçün geniş imkanlar açır

645 İqtisadi qloballaşmanın tərəfdarları hər il harada görüşürlər

- Ümumdünya Nyu-York Forumunda
- Ümumdünya Roma Forumunda
- Ümumdünya Moskva Forumunda
- Ümumdünya Davos Forumunda
- Ümumdünya Kiyev Forumunda

646 Qlobal orta sinfin tərkibinə kimlər daxildir

- hüquqşünaslar, fəhlələr, alimlər
- fəhlələr, qulluqçular, miqrantlar
- müəllimlər, həkimlər, hüquqşünaslar
- biznesmenlər, proqramçılar, menecerlər

- müəllimlər, həkimlər, miqrantlar

647 Hər bir tarixi dövrdə insan fəaliyyətinin fundamental problemlərini hansılar arasında qarşılıqlı münasibətlər təyin edir:

- dövlət və mədəniyyət
 cəmiyyət və mədəniyyət
 Təbiət və cəmiyyət
 Təbiət, cəmiyyət, mədəniyyət
 təbiət və mədəniyyət

648 İnsanda hansı amillər birləşmişdir:

- təbii, sosial və psixoloji
 sosial və mədəni
 təbii və mədəni
 təbii, sosial və mədəni
 təbii və sosial

649 Təbiəti dağdır:

- düzgün cavab yoxdur
 Mədəniyyət
 dövlət
 Sivilizasiya
 Elm

650 Mədəniyyət insanın .....qarşılıqlı təsirlərindən yaranır:

- texnika ilə
 dövlətlə
 elmlə
 təbiətlə
 insanla

651 Təbiətlə mədəniyyət arasındakı münasibətlərin xarakteri əsasən nəyin özünəməxsusluğu ilə şərtlənir:

- coğrafi şəraitin
 həyat tərzinin
 milli xarakterin
 dinin
 idarəetmənin

652 Qərb mədəniyyəti nəyə əsaslanır:

- cəynizmə
 Pravoslavçılığa
 Katolisizmə
 xristianlığa
 protestantizmə

653 Şərq adamı təbiətə mənimsənilməli, ram etməli və xüsusən də dağıdılmalı olan bir hadisə kimi baxmır deyən mütəfəkkiri göstərin:

- Marks
 Freyd
 Danilevski
 Yunq
 Sorokin

654 Təbiət qarşısında baş əymək, onu ilahiləşdirmək səciyyəvidir:

- müasir insan üçün
- Qərb adamı üçün
- Şərq adamı üçün
- sənaye dövrünün adamı üçün
- feodal üçün

655 Sivilizasiya termini ilk dəfə olaraq:

- Alman klassik fəlsəfəsində;
- Qədim romalılarda;
- Qədim yunanlarda;
- Fransız maarifçilərinin əsərlərində təşəkkül tapmışdır.
- Empirizmin nümayəndələrinin əsərlərində;

656 Sivilizasiya ilk dəfə olaraq öz konkret-tarixi təcəssümünü ....tapdı:

- Qədim Hindistanda;
- Feodalizmdə;
- Qədim Yunanıstanda;
- Industrial cəmiyyətdə
- Ərəb xilafətində;

657 Tarixi prosesə formasion yanaşma nəyi iddia edir:

- Tarixi proses dalğavari xarakter daşıyır.
- Müxtəlif sivilizasiyaları bir-biri ilə müqayisə etmək olmaz;
- Tarixi proses dövrü səciyyə daşıyır;
- Tarixi proses vahid olub ardıcıl olaraq bir sıra mərhələlərdən keçir
- Tarixin ümumi mənası hər bir xalqın öz taleyini özünün müəyyənləşdirilməsindədir;

658 Mədəniyyətin sivilizasiyadan fərqi onun:

- Bunların hamısıdır;
- Texnikanın inkişafına yol açması
- iqtisadi tərəqqini hədəf götürməsi
- insanın daxili aləminə istiqamətlənməsi
- Fəaliyyətçilik prinsiplərini rəhbər tutması

659 Elmi biliyin aparıcı inkişaf amilinə çevrildiyi sivilizasiya necə adlanır:

- qərb
- texnogen
- aqrar
- postsənaye
- sənaye

660 S.Hantinqtona görə, qloballaşma:

- mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır
- dünyanın nisbətən kiçik sistemlərin – mədəni-etniki
- qlobal iqtisadi artım dövrüdür
- sivilizasiyaların münafişə arenasına çevrilməsi prosesidir
- ənənəvi siyasi qaydaların dağılması dövrüdür

661 Sivilizasiya termini latıncadan tərcümədə nə mənasını verir:

- Dünyəvi

- Qərb
- Mədəni
- Vətəndaş
- exniki

662 Sivilizasiya dedikdə, mədəniyyətin mənəvi bazasını başa düşürdü:

- Mid
- Ferqüson
- Morqan
- Hegel
- Kant

663 Sivilizasiya termini ilk dəfə dövriyyəyə daxil edilmişdir:

- 1658 –ci ildə
- 1968 –ci ildə
- 1868 –ci ildə
- 1768-ci ildə
- 1568 –ci ildə

664 İndustrial cəmiyyətin mədəniyyəti qərarlaşır:

- Mədəni inqilabdan sonra
- Texniki inqilabdan sonra
- Elmi inqilabdan sonra
- Sənaye inqilabından sonra
- Urbanizasiyadan sonra

665 Mədəniyyətin təbiətə təsirinin qlobal xarakter aldığını ilk olaraq deyənlər kimlər idi:

- iqtisadçılar
- həkimlər
- hüquqşünaslar
- alim və filosoflar
- Siyasətçilər

666 Dünyanı daim hərəkətdə olan və təbii qanunlara əsaslanan bir varlıq kimi təsvir etməyə can atan hadisəni göstərin :

- Din
- Mifologiya
- Mədəniyyət
- Fəlsəfə
- Elm

667 Qloballaşma iqtisadi inkişafın intensivləşməsidir mövqeyindən çıxış edən metodoloji yanaşma hansıdır?

- antiqlobalistika
- qloballaşma solumun sistemli transformasiyasıdır
- qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü
- qlobal iqtisadi artım dövrü
- qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır

668 mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyətidir – mövqeyindən çıxış edən metodoloji yanaşma hansıdır?

- antiqlobalistika
- qloballaşma solumun sistemli transformasiyasıdır

- qlobal iqtisadi artım dövrü
- qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü
- qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır

669 Qloballaşma – dövlət suverenliyi və milli-mədəni inteqrasiya prinsiplərinə söykənən ənənəvi siyasi qaydaların dağılmasıdır – mövqeyindən çıxış edən metodoloji yanaşma hansıdır?

- antiqlobalistika
- qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü
- qlobal iqtisadi artım dövrü
- qloballaşma solumun sistemli transformasiyasıdır
- qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır

670 S.Hantinqton qloballaşmaya münasibətdə hansı metodoloji mövqedən çıxış etmişdir?

- antiqlobalistika
- qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü
- qlobal iqtisadi artım dövrü
- qloballaşma solumun sistemli transformasiyasıdır
- qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır

671 Qloballaşma dünyada münaqişəliyin artmasına səbəb olur – mövqeyindən hansı mütəfəkkir çıxış etmişdir?

- B.Klinton
- U.Bek
- R.Darendorf
- S.Hantinqton
- O.Lafonten

672 Qloballaşmaya münasibətdə qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü adlanan metodoloji yanaşmaya aid olmayanı seçin

- qloballaşma dünyada münaqişəliyin artmasına səbəb olur
- qloballaşma mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyətidir
- qloballaşma əsrlərlə qurulan mədəni sərhədləri silir
- qloballaşma dövlət suverenliyi və milli-mədəni inteqrasiya prinsiplərinə söykənən ənənəvi siyasi qaydaların dağılmasıdır
- dünya nisbətən kiçik sistemlərin – mədəni-etniki sivilizasiyaların münaqişə arenasına çevrilir

673 Qloballaşmanın cəmiyyətin əksiyasətləşməsi və əkstənzimlənməsi prosesi kimi səciyyələndirilməsi hansı konsepsiya irəli sürülür?

- “postindustrial cəmiyyət”
- “informasiya cəmiyyəti”
- “şəbəkə cəmiyyəti”
- “risk cəmiyyəti”
- “rifah cəmiyyəti”

674 Aşağıda göstərilən konsepsiyalardan hansının müəllifi U.Bekdir?

- informasiya cəmiyyəti
- industrial cəmiyyət
- aqrar cəmiyyət
- risk cəmiyyəti
- şəbəkə cəmiyyəti

675 Qloballaşmanın hansı metodoloji yanaşmasında siyasi sahədə baş verən dəyişikliklərə diqqət yetirilir?

- antiqlobalistika
- qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü
- qlobal iqtisadi artım dövrü
- qloballaşma solumun sistemli transformasiyasıdır
- qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır

676 Qloballaşmanı solumun sistemli transformasiyası kimi nəzərdən keçirən metodoloji yanaşmaya aid olmayanı seçin:

- qloballaşma prosesində ənənəvi siyasi idarəetmə alətləri durmadan zəifləyir və hakimiyyət vakuumu əmələ gəlir
- qloballaşma siyasi sahədə baş verən dəyişiklikləri nəzərdən keçirir
- qloballaşma konstruktiv xarakter daşıyan “artım hüdudlarını” axtarır
- qloballaşma əsrlərlə qurulan mədəni sərhədləri silir, identikliyi dağıdır
- ənənəvi siyasi məkanın dağıldığı bir şəraitdə hakimiyyət transmilli korporasiyalar, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatların əlinə keçir

677 Antiqlobalist hərəkatı öz başlanğıcını qloballaşmaya münasibətdə hansı metodoloji yanaşmadan götürmüşdür?

- “risk cəmiyyəti” konsepsiyası
- qlobal multimədəni cəmiyyət dövrü
- qlobal iqtisadi artım dövrü
- qloballaşmanı mədəniyyət və ənənələrin dağılmasıdır
- qloballaşma solumun sistemli transformasiyasıdır

678 Mədəniyyətin rasionall tərəfini təşkil edir:

- bütün cavablar doğrudur
- elm
- hisslər
- ideya, ideal, təsəvvürlər, mühakimələr
- nəzəriyyələr

679 Maddi nemətlərin istehsal üsulu hansı yanaşmanın fərqləndirilməsi üçün əsasdır:

- sosioloji
- mədəni
- sivilizasiya
- formasiya
- antropoloji

680 Sivilizasiya termini kim tərəfindən daxil edilmişdir:

- Kant
- Mid
- Marks
- Ferqyson
- Hegel

681 Hegel sivilizasiya dedikdə, nə başa düşürdü:

- mənəvi mədəniyyətin maddi-texniki bazasını
- ənənəvi mədəniyyəti
- qərb mədəniyyətini
- mənəvi mədəniyyəti
- dini mədəniyyəti

682 Mədəniyyətin sivilizasiyada məhv olacağı haqqında qənaətə nə vaxt gəlindi:

- XVII əsrdə
- XXI əsrdə
- XX əsrdə
- XIX əsrdə
- XVIII əsrdə

683 Sivilizasiya termini elmi dövriyyəyə nəyi ifadə etmək üçün daxil edilmişdir:

- savadlı insanı
- sivil insanı
- mədəni insanı
- cəmiyyətin keyfiyyət xarakteristikasını
- industrial cəmiyyəti

684 Morqan sivilizasiyanı necə nəzərdən keçirirdi:

- cəmiyyətin iqtisadi təşkili kimi
- cəmiyyətin siyasi təşkili kimi
- insanın inkişaf səviyyəsi kimi
- cəmiyyətin vəhşilik və barbarlıqdan sonra gələn inkişaf mərhələsi kimi
- cəmiyyətin sosial təşkili kimi

685 Sivilizasiyanı cəmiyyətin vəhşilik və barbarlıqdan sonra gələn inkişaf mərhələsi kimi kim nəzərdən keçirirdi:

- Kant
- Şpenqler
- Hegel
- Morqan
- Kont

686 Mədəniyyətdən sivilizasiyaya keçidi qəhrəman əməllərdən mexaniki işə keçid kimi səciyyələndirirdi:

- Makiavelli
- Kant
- Mirabo
- Şpenqler
- Dekart

687 Şpenqler sivilizasiyaya aid edirdi:

- Xaqların "kütləyə" çevrilməsini
- Incəsənət və ədəbiyyatın deqradasiyasını
- Texnikanın inkişafını
- Sadalananların hamısını
- Urbanizasiyanı

688 Sivilizasiya insan davranışı qaydalarının təyin edilməsindən başlayır deyən mütəfəkkiri göstərin:

- Şpenqler
- Dekart
- Mirabo
- Kant
- Makiavelli

689 Kanta görə:

- Düzgün cavab yoxdur
- İnsanların kütləyə çevrilməsindən

- Urbanizasiyadan
- Sivilizasiya insan davranışı qaydalarının təyin edilməsindən başlayır
- İncəsənətin deqradasiyasından

690 Kant insanın azadlığının şərtini nədə görürdü:

- sivilizasiyada
- İqtisadiyyatda
- Hüquqda
- Mədəniyyətdə
- Pulda

691 Tam bir sistem olan sivilizasiyaya hansı elementlər daxildir:

- sosial təşkilatlanma
- iqtisadiyyat
- din
- sadalananların hamısı
- siyasi təşkilatlanma

692 Sivilizasiya anlamına aid olmayan yanaşmanı göstərin:

- sivilizasiya
- mərhələli
- xətti-unitar
- dialektik
- lokal-tarixi

693 Sivilizasiyanı təcrid olunmuş mədəni-tarixi tip kimi şərh edirdi:

- Yakovets
- Kant
- Morqan
- Danilevski
- Kont

694 Ümürsəl ümürdünya tarixi yoxdur, yalnız konkret sivilizasiyalar tarixi vardır deyən mütəfəkkiri göstərin:

- Morqan
- Yakovets
- Freyd
- Kant
- Danilevski

695 Sivilizasiyanı istənilən mədəniyyətin son inkişaf mərhələsi kimi nəzərdən keçirir:

- Yakovets
- Danilevski
- Morqan
- Şpenqler
- Kant

696 Sivilizasiya təbiət və ya cəmiyyətin çədirişlərinə adekvat cavabın axtarışı nəticəsində yaranan sistemdir deyən kimdir:

- Yakovets
- Danilevski
- Morqan

- Toynbi
 Kant

697 Sivilizasiyanın kulturoloji konsepsiyasının nümayəndəsini göstərin:

- Engels
 Danilevski
 Morqan
 M.Veber
 Qumilyov

698 Sivilizasiyanın sosioloji konsepsiyasının nümayəndəsini göstərin:

- Engels
 Danilevski
 Morqan
 Sorokin
 Qumilyov

699 Sivilizasiyanın etnopsixoloji konsepsiyasının nümayəndəsini göstərin:

- Engels
 Morqan
 M.Veber
 Qumilyov
 Danilevski

700 Sivilizasiyanın coğrafi konsepsiyasının nümayəndəsini göstərin:

- Engels
 Qumilyov
 Meçnikov
 Morqan
 Danilevski